

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

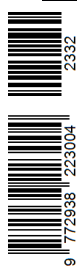
ig catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catcristiana

catcristiana

45 Anys

Seglars marcats per un carisma

L'espiritualitat monàstica i la d'alguns ordes religiosos
atreu laics a comprometre's com a oblats

P 8-13

**Sis nous diaques, camí del sacerdoti,
a l'arxidiòcesi de Barcelona**

P 18-19

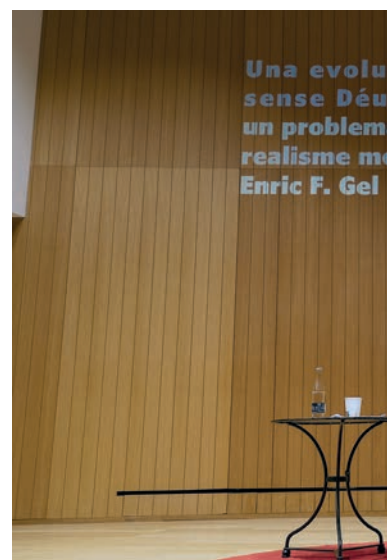

L'abat de Poblet, Rafael Barruè, ofereix al nou germà, un cop posada la medalla, un exemplar de la Regla de Sant Benet en la darrera assemblea de la Germandat de Poblet, el 25 de maig passat, celebrada a la Sala Capitular del monestir.

SUMARI

16 JUNY 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
L'entrevista	26
Carta dominical	30
Biblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

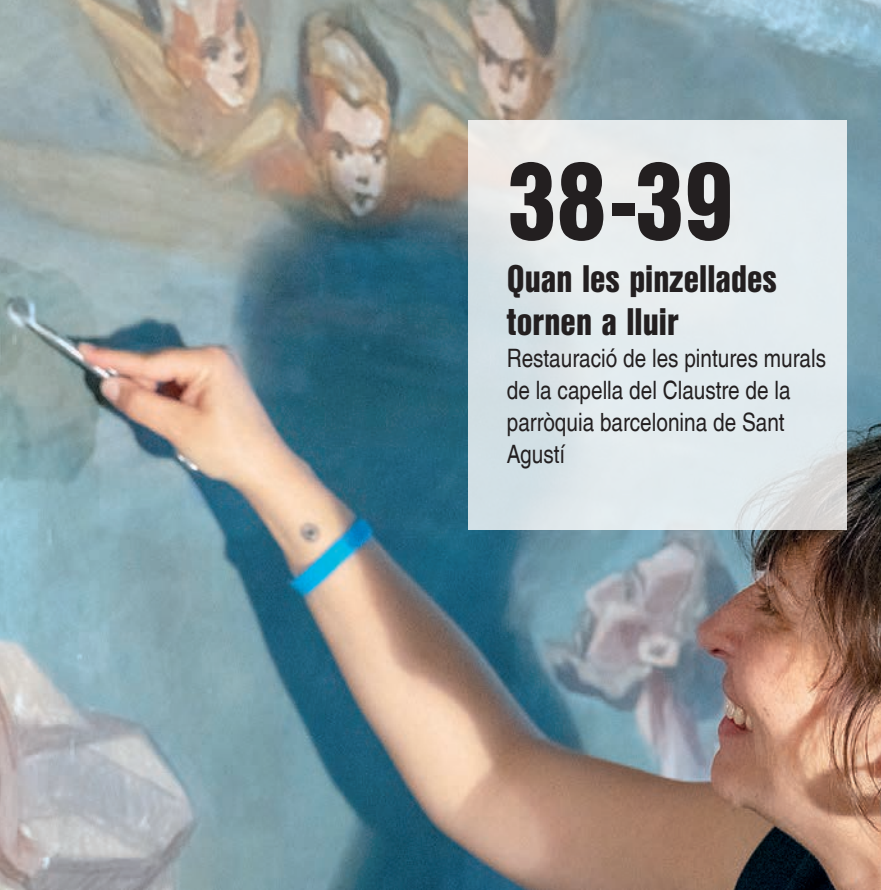

26-29

**Juan Chapa,
president de
l'Associació Bíblica
Espanyola**

Ha participat en la jornada acadèmica de Sagrada Escripura sobre el "Concepte de cànon. Impacte bíblic i teològic en la comprensió del Nou Testament"

38-39

Quan les pinzellades tornen a lluir

Restauració de les pintures murals de la capella del Claustre de la parròquia barcelonina de Sant Agustí

40

Divulgacions morals i evolutives

Conferència del divulgador filosòfic Enric F. Gel a l'Ateneu Barcelonès

20-21

La llibertat religiosa, un dret en perill

Barcelona acull el II Congrés Internacional convocat per la Càtedra de Llibertat Religiosa i de Consciència de Catalunya

EDITORIAL

Vida d'oblació

El diumenge 26 de maig quatre joves del Col·legi Askartza, al País Basc, van fer el pas al Moviment de Seglars Claretians, una vocació laical que pretén evangelitzar i servir el Regne de Déu des de les diferents realitats del món. “L’estil de vida i el carisma del Pare Claret ens fa feliços i ens ha canviat la vida. No concebem una altra manera de viure la fe que no sigui en comunitat, i aquest és el lloc ideal per compartir la fe i mantenir la vida d’oració”, manifestaven l’Aitor, l’Olga, la Laura i l’Arantza.

Destaquem el seu testimoni, del qual informava el Butlletí dels Claretians, perquè és molt recent, però n’hi hauria molts d’altres: com els Terciàries Franciscans, els vinculats a Sant Joan de Déu, a l’orde de la Mercè o els que apareixen al Primer Pla d’aquesta setmana.

El llegat dels ordes religiosos és immens i s’escampa arreu en forma d’escoles, d’hospitals, obres socials... Això pel que fa a les estructures, però anant més al fons, és un llegat basat en la recerca de Déu, la passió per l’Evangeli i l’hospitalitat, tres aspectes que va destacar el papa Francesc durant l’audiència als participants del V Congrés Mundial dels Oblats Benedictins, el 15 de setembre del 2023. La paraula “oblat” descriu aquells seglars que segueixen la regla de sant Benet o, per extensió, el carisma d’algun orde religiós, amb un compromís ferm, tot i que sense arribar a consagrar-se a la vida religiosa. Com diu el Papa, un oblat és “el do de si mateix en el servei”. Les vocacions a la vida consagrada estan en clar retrocés, però també són força els seglars que prenen la torxa per donar continuïtat al carisma dels fundadors. Cal, doncs, estar molt amatents a la promoció, la formació, l’acompanyament i la cura d’aquestes vocacions que projecten el carisma cap al futur.

.....

☐ Edició en castellà

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

A/e titular del compte _____

--	--	--	--	--	--

Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

RAMON BASSAS

@ramonbassas

05/06/2024

Cap de comunicació de

Fragmenta Editorial

35 anys fent *Creure avui*, un programa religiós amb tot el rigor, des de Mataró i amb una bona audiència. Per molts anys!

ANTONI PLADEVALL

@AntoniPladevall

05/06/2024

Escriptor

Fou un acte en què l'admirat Jesús Alturo va brillar amb una dissertació exquisida sobre Guibert de Vic, assistent literari del bisbe Oliba i pare d'Alba, la primera dona que va escriure en català al segle XI. Tibarem dies i dies el record entranyable que ens ha deixat

CARLES ARMENGOL

@carlesarmengol

04/06/2024

Director general d'Afers

Religiosos

Noemí Cortès, reconeguda amb la Medalla al Mèrit Ecu-mènic

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

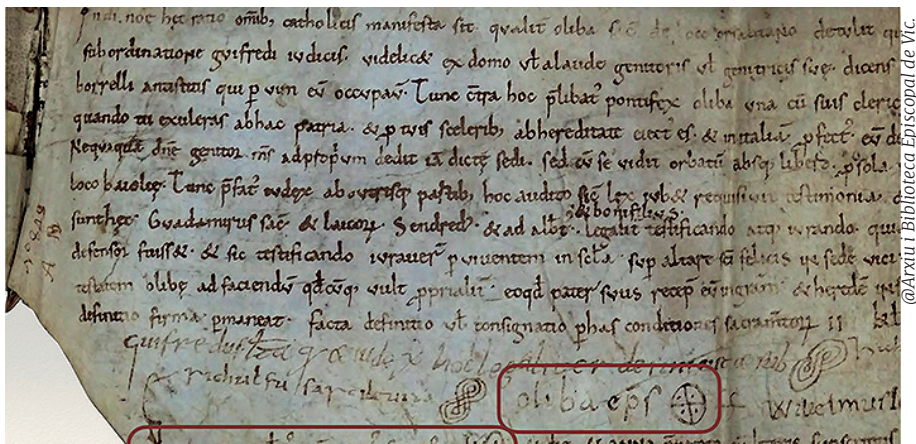
IGNASI MIRANDA

EL CAPUTXÍ ÒSCAR BERNAUS, ORDENAT SACERDOT

El caputxí Òscar Bernaus va ser ordenat sacerdot dissabte 1 de juny a l'església dels Caputxins d'Arenys de Mar, en una celebració presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona David Abadías, en substitució del titular de Girona, Octavi Vilà, afectat pel Covid. En una entrevista al programa *Sense distància*, el frare va assegurar que la seva vocació ha estat marcada per una ruta ferma i forta. "Tota la vida he volgut això. Però una cosa és el cap i una altra, passar al cor. I aquest canvi es va efectuar, com mai abans, a Arenys", va dir.

Sobre la nova condició de prevere, Bernaus va destacar que "canvien fonamentalment les celebracions dels sacraments ja que, d'un dia per l'altre, es passa de viure aquesta litúrgia d'una manera a fer-ho presidint en nom de Crist, i això és impressionant". L'estada a l'hostatgeria del convent de Caputxins d'Arenys el 2014, en un moment de crisi personal, va marcar el futur d'Òscar Bernaus, fill de Castellans (les Garrigues). Al cap d'un any, va començar el seu itinerari entre aquests framenors i, el 2022, va fer la professió definitiva.

Zoom MACIÀ GRAU

Escrits atribuïts fins ara a l'abat i bisbe Oliba van ser obra del gramàtic vigatà Guibert. Així ho ha revelat Jesús Alturo, catedràtic de la UAB, en la seva lliçó de jubilació com a professor universitari, que va impartir el 4 de juny a l'Institut d'Estudis Catalans. Entre els textos que havien estat assignats al bisbe de Vic i que Alturo atribueix a Guibert hi figuren obres com el *Poema fúnebre del comte Ramon Borrell de Barcelona*, el *Poema dels comtes enterrats a Ripoll*, la Carta encíclica anunciant la mort de Bernat de Tallaferro, germà del bisbe Oliba, i la Carta de resposta d'Oliba a les condolences de Gauzli, arquebisbe de Bourges i abat de Fleury. En les properes setmanes Alturo serà entrevistat per *Catalunya Cristiana*, on explicarà tots els detalls de la seva investigació.

L'efemèride

17 de juny del 2018

L'Aquarius i dos vaixells més arriben al port de València amb 600 immigrants rescatats de les costes de Líbia que havien estat rebutjats per Itàlia i Malta durant molts dies

Des del monestir

“Ad iram”

LLUÍS SOLÀ
Monjo de Poblet

Quan vaig entrar a Poblet, em va sorprendre el fet que en la Litúrgia de les Hores es resaven els salms complets, amb els versets imprecatoris que, per desig de Pau VI, es van suprimir en les noves edicions en llengua vernacle del Breviari reformat després del Concili Vaticà II.

L'expressió “*ad iram*” els qualifica, en el sentit que són versets que expressen sentiments d'aversion, de revolta, d'impotència envers els enemics i que, per tant, podrien desdir del precepte evangèlic d'estimar fins i tot els enemics. Notem, encara, relacionat amb això, el fet que tots els salms i càntics de l'Antic Testament van encapçalats, en la Litúrgia de les Hores, per un epígraf, un petit text

El conflicte travessa tot el salteri

del Nou Testament, o d'algun Pare de l'Església, com si hagués calgut “batejar-los”, els salms, com si no n'hi hagués prou amb el fet que Jesús en va fer la seva pregària.

Un exemple eloqüent podria ser el Salm 62 [63], que recitem a les Laudes dels diumenges i de totes les festes i solemnitats, i que, amb la supressió dels darrers versets imprecatoris: “Però ells, que volen prendre'm la vida, baixaran al més pregon de la terra, cauran víctimes de l'espasa, seran menjar per als xacals. I el rei celebrarà el triomf de Déu; el lloaran els qui juren pel seu nom, mentre que hauran de callar els qui diuen falsedats” (10-12), n'hem fet —al meu entendre— una pregària edulcorada

i emotiva.

Vull dir, amb tot plegat, que fa la impressió que hem hagut de suprimir, d'eliminar el conflicte, i la dificultat que aquest comporta, en la nostra relació amb Déu. Com si Déu, el nostre Déu cristià, només es pogués fer present, només pogués ser invocat en un món, en una realitat sense conflicte. I de fet, el conflicte travessa tot el salteri, des del primer salm fins a la lloança final del Salm 150, igual com el conflicte travessa tota la vida de Jesús, des del pessebre fins a la creu. És del més profund d'aquest conflicte que brolla la gran pregària de Jesús: “Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?” (Sl 21 [22],2). ■

Rosa Deulofeu (1959-2004), el somriure de la fe

Una persona de concòrdia

**EULÀLIA PRAT
SALVANS**
Arquitecta

Vaig conèixer la Rosa fa molts anys, a través de la meva família. Més endavant li vaig anar seguint la pista quan era a l'Escola de l'Esplai. Però va ser quan era delegada de Joventut a la diòcesi de Barcelona que hi vaig anar coincidint més. Anava a les seves xerrades i m'agradava escoltar com parlava. Tant el que deia com el que feia em feia sentir alguna cosa especial. Però va ser a partir de la Jornada Mundial de Joventut a París, l'any 1997, que em vaig poder apropar a ella. La Rosa va passar a ser una persona propera, amb qui podia passar llargues estones xerrant. A partir d'aquell moment, se'm va anar oferint a l'escolta activa i oberta. Ella sempre hi era. Encara recordo, pocs

La Rosa sabia transmetre la fe amb naturalitat

dies abans de saber que estava malalta, com em va atendre, malgrat que em va dir que ja es trobava molt cansada. Mai no tenia un no per resposta. Més endavant, vaig començar la meva relació amb el Ramon, amb qui després ens vam casar i hem tingut tres fills. El Roger, la Rosa i la Núria. Sempre l'hem tinguda entre nosaltres. La seva presència és molt viva en el nostre caminar. A la primera filla, li vam dir de nom Rosa, pensant en ella.

D'entre totes les seves qualitats, en voldria destacar dues: la seva capacitat per escoltar i la seva gran capacitat d'acollida. Aquesta acollida quedava molt palesa en tota la seva vida, en la seva actitud i en les seves accions. Crec que va ser una persona

de concòrdia, que reunia al seu voltant molta gent només pel fet de ser com era. El seu somriure captivava i empenyia a tenir il·lusió per viure amb la fe del Crist. Sabia transmetre la fe amb naturalitat.

Des que ens va deixar em sento òrfena de guia espiritual. És difícil trobar algú com ella. Però també és cert que la seva presència es manté i que la sentim més propera que mai. Sovint ens hem encomanat a ella. M'és molt fàcil fer-ho perquè sé que em coneix molt bé. He tingut el privilegi, crec, de poder-la conèixer en vida, la qual cosa m'ofereix la possibilitat de gaudir de la seva presència i d'intentar que s'impregni, amb ella, tant la meua espiritualitat com el fer diari. ■

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**

Arquebisbe de Barcelona

Llavors del Regne

Jesús parlava sovint amb paràboles a tots aquells que s'acostaven a escoltar-lo. A través de breus narracions que contenen sàvies ensenyances, Jesús explicava el seu missatge de salvació a la gent del seu temps. La majoria dels seus contemporanis vivien en un entorn rural. És per això que moltes de les paràboles estan plenes d'imatges del món del camp. En elles podem contemplar camperols que observen el cel per saber si plourà, pastors que cuiden les seves ovelles o plantes que creixen i donen fruit abundant.

El text de l'evangelí de Marc que avui es proclama a l'Eucaristia recull dues d'aquestes paràboles: la paràbola de la llavor que creix tota sola i la del gra de mostassa. L'evangelista descriu en la primera un home que sembla unes llavors al seu camp. Després de la seva feina se'n va a descansar i espera amb paciència fins que arribi el temps de la collita (cf. Mc 4,26-29).

Déu també sembla la seva Paraula en nosaltres i espera amb paciència que germini. I és que Déu no té pressa. Ell confia que un dia també donarem fruit abundant. També nosaltres podem sembrar al món llavors del Regne de Déu perquè fructifiqui l'esperança, la pau i l'alegria. No ens desanimem si veiem que la nostra feina triga a donar fruit. Deixem actuar a Déu, Ell sempre està treballant.

En la segona paràbola, Marc compara el Regne de Déu amb un gra de mostassa. Aquesta llavor és molt petita, però, quan germina, creix i es converteix en una planta tan grossa que, fins i tot, els ocells poden refugiar-se sota les seves branques (cf. Mc 4,30-32).

En aquesta paràbola, Déu ens demana que confiïem en la força de les petites coses. Totes elles ajuden a construir el Regne de Déu. Un somriure, un gest d'afecte, una paraula amable, poden transformar el món. Crist ens ensenya a assaborir la vida com un camí ple de novetats. Ell parlava amb tendresa de les coses més petites i fràgils i estimava especialment els més humils i vulnerables: els infants, els pobres i els malalts.

La nostra Església està cridada a donar testimoni de Crist i a sembrar llavors de solidaritat, amistat i acollida. Tots els batejats tenim la missió de donar a conèixer Crist amb el testimoni de la nostra vida i transmetre fe, esperança i caritat (cf. *Lumen gentium*, 31). Treballem units per ser llevats en la massa i transformar el món des de dins amb la força de l'Esperit Sant.

Benvolguts germans i germanes, demanem a Déu que ens ajudi a ser terra bona que doni fruit abundant. Que Ell ens ensenyi a valorar les coses senzilles i bones que ens sorprenen durant el camí de la nostra vida. ■

SEGLARS AMB VIDES REGLADES

Diversos laics, atrets per l'espiritualitat monàstica o d'alguns ordes religiosos, es comprometen com a oblats a seguir el seu carisma

JOAN ANDREU PARRA

Barcelona

Oblació és oferir quelcom a Déu, amb especial significació el pa i el vi en l'Eucaristia. Per tant, un *oblat* és, com recorda el papa Francesc, “el do de si mateix en el servei”. Aquest mot, poc usat i una mica llunyà, descriu aquells seglars que segueixen la regla de sant Benet o, per extensió, el carisma d'algun orde religiós, amb un compromís ferm, tot i que sense arribar a consagrar-se a la vida religiosa. Podríem dir, com bé il·lustra el Pontífex argentí, que “el gran monestir dels oblats és el món, la ciutat, el lloc de treball, i allà estan cridats a ser models d'hospitalitat en el respecte als qui truquen a la porta i en la predilecció pels pobres”.

Josep Maria Potau

*Assemblea de la Germandat
de Poblet, el 25 de maig passat,
celebrada a la Sala Capitular
del monestir.*

PAQUITA PÉREZ
 “Som uns privilegiats de poder seguir el Senyor i, en el nostre cas, el Carmel, l'orde de santa Teresa de Jesús”

JOSEP LLUÍS MUÑOZ
 “La nostra aportació és la de qualsevol altre seglar, però amb l'espiritualitat salesiana de Don Bosco, que privilegia el compromís pels joves i els ambients populars”

ANNA RAGÓN
 “Animo a conèixer l'espiritualitat monàstica perquè és una llavor que podria transformar el món”

Si hi ha un tret comú en les persones que participen en aquest reportatge és la passió i la intensitat amb què transmeten aquesta vivència singular. És el cas de Paquita Pérez, responsable de Carmel Seglar de Mataró, un grup de deu persones amb edats compreses entre els 39 i els 78 anys que té ella, la més veterana i amb una vitalitat encomanadissa: “La responsabilitat és gran perquè hem de donar exemple de vida i això, en el món actual, costa molt, però tenim la força del Senyor i podem fer tot el que està al nostre abast al nostre medi, amb sinceritat i honestat; som uns privilegiats de poder seguir el Senyor i, en el nostre cas, el Carmel, l'orde de santa Teresa de Jesús.”

La Paquita adolescent, nascuda a Ceuta, volia ser religiosa, però els seus pares es van traslladar a Catalunya per mirar de treure-li-ho del cap. Així, es va casar i va ser mare de dos fills, però una invitació a visitar el santuari de Lourdes va tornar a animar la flama pietosa: “La Verge ha estat la meva pescadora, des d'aquell moment, fa 40 anys, no he deixat l'Església, no volia ser només dominguera (d'anar a l'església els

El carmelita Jesús Sans és el consiliari del Carmel Seglar de Mataró i es troben al monestir de les carmelites descalces de la mateixa població.

diumenges). Com que tenia un director espiritual carmelita, vaig entrar al Carmel i em vaig embolicar, soc molt feliç, no tot són roses, també hi ha espines, però amb el Senyor tot se supera.”

El fet d'educar-se i treballar als Salesians va fer planer el camí a Josep Lluís Muñoz per esdevenir salesià cooperador, una família amb més de 30.000 membres distribuïts per seixanta països (segons dades del 2018). Aquest badaloní alumne salesià des de la primària, després de fer la confirmació amb 14 anys, va ingressar en un grup de joves on feien revisió de vida. El salesià consiliari va observar una manera de fer en el seu tracte amb els infants i joves a l'esplai i li va proposar fer-se salesià cooperador. “La nostra aportació és la de qualsevol altre seglar, però amb l'espiritualitat salesiana de Don Bosco, una caritat pastoral que privilegia el compromís pels joves i els ambients populars des de la nostra situació: solter, casat, vidu, vivint amb els pares...”, explica Muñoz. En tots dos casos, Carmel Seglar i salesians cooperadors, admeten en les seves

Audiència del papa Francesc als participants al V Congrés mundial dels Oblats Benedictins, el 15 de setembre passat.

files indistintament laics i sacerdots diocesans.

EL VINCLE AMB UN MONESTIR

La vida contemplativa en un monestir, lluny de ser un clos, sempre irradia espiritualitat en el seu entorn més immediat. El testimoni de cerca de Déu dels i les religioses com mou moltes de les persones que s'hi acosten i les vincula d'una manera o altra. És el cas de la Germandat de Poblet, que va fundar-se el 1945, cinc anys després de la recuperació de la vida monàstica al cenobi amb quatre monjos del Cister vinguts d'Itàlia, i que tenia com a propòsit principal, “en una època que es passava misèria, gana i fred”, ajudar-los en les seves necessitats bàsicament temporals (reconstrucció...) i també espirituals.

A partir de l'abadiat del P. Josep Alegre (EPD) i amb les necessitats materials del monestir resoltes, la Germandat de Poblet pren “una missió més espiritual: es permet que s'hi incorporin dones i ajuda a viure la dimensió espiritual del carisma

benedictí dels monjos cistercencs en la vida segleja”, valora el darrer president de la Germandat, Cristòfol A. Trepà i Carbonell, que ha fet aquest servei els darrers vuit anys i en fa una trentena que és membre de la Germandat. De fet, aquesta associació canònica privada de fidels, amb 380 membres el darrer cens, ha actualitzat els seus estatuts d'acord amb el Dret cistercenc, el Dret canònic i el Dret civil espanyol i els ha aplicat per primer cop a la seva darrera assemblea. En el cas de Trepà, el vincle comença a trenar-se a partir d'una estada de tres dies amb amics a l'hostatgeria de Poblet que “em va enlluernar. L'exemple monàstic era un exemple de radicalitat de la fe que m'atreia i m'edificava molt”. A partir d'aquí, se li va proposar i va acceptar dirigir la publicació *Poblet*, el butlletí semestral de la Germandat i, poc després, ingressa com a membre de la Germandat.

Al monestir de Montserrat també hi ha una família d'un centenar d'oblats que creix a redós del cenobi. L'Anna Ragón hi va entrar en contacte de jove a partir de les convivències

que feia la seva escola de Vedrunes a Montserrat i va començar a endinsar-se en la Regla de sant Benet i en el coneixement dels monjos. Si bé les primeres lectures de la Regla van resultar xocants (està datada en el segle VI i la diferència en el llenguatge és considerable), Ragón s'hi va enganxar: “La Regla no és res més que l'Evangeli, Benet és un personatge fascinant —tant si la va escriure com si no, sobre això hi ha un debat obert— que coneix profundament l'interior de la persona humana, les parts fosques i lluminoses, les relacions humanes i la relació amb Déu, que presideix la Regla.”

Ragón, casada, amb tres fills i professora de Secundària i Batxillerat al Col·legi Natzeret, d'Esplugues de Llobregat, és una enamorada de la Regla on “hi trobo uns punts de suport en el meu dia a dia”. Per ella, la *comunitat* de què parla sant Benet és assimilable a la família, el lloc de treball o el veïnatge. I ho il·lustra amb un exemple: “A les aules a vegades tens alumnes que costen molt, que els faries fora de classe perquè distorsionen, abans d'entrar a classe

pensar en aquell noi i fer una petita pregària m'ajuda i això és ben pràctic.”

EL PROPÒSIT I L'ESFORÇ PER MILLORAR EN BONDAT

La decisió de fer-se oblat o vincular-se a una d'aquestes famílies religioses porta aparellat un compromís de vida. En el cas, de la Germandat de Poblet, els estatuts demanen “procurar adaptar l'estil de vida seglar a la vida monàstica, tenint sempre present les exigències d'espiritualitat i sacrifici que inspira la vida cistercenca”. I que es concreten en: “Humiliar-se un mateix i fugir de la vanaglòria i les ambicions egoistes; fer el bé a la feina cada dia; exercitar la paciència pel que fa a les malalties del cos i de l'ànima, l'afebliment de les nostres facultats i el pes de la vida familiar i social; estimar els nostres enemics; acceptar de tal manera la vellesa i la mort, que manifestin al màxim la seva fe i la seva esperança en la vida eterna; i practicar la caritat espiritual i material.”

Trepat aprofundeix en el carisma cistercenc a partir de la fascinació que li suscita “l'exemple de fe i de transcendència dels monjos: parlar amb ells i veure aquella pau, alegria, el benestar que traspuen portant una vida quotidiana molt austera i amb els germans que els ha tocat conviure... He intentat també portar una vida personal, no diria monàstica, perquè estic casat amb fills i nets, que s'hi

assemblés: durant l'estiu i durant l'any procuro viure una vida retirada, augmentar el temps de pregària, resar laudes i vespres, vincular-me amb espais de meditació i pregària i desfer-me de viatges, sortides i banalitats”, relata aquest catedràtic de Pedagogia de la Universitat de Barcelona ja jubilat.

L'oblata benedictina Anna Ragón aprecia que el coneixement dels textos, a través de la pràctica de la *lectio divina*, la pregària de la litúrgia de les hores, dels salms l'ajuden a entrar en comunió amb el món: “Hi ha tot un camí fet que les persones anem madurant, el que anem vivint ens va transformant i vas agafant una mirada diferent de la realitat. A més, sant Benet planteja l'escola del servei diví, és una escola en la qual no t'acabes mai de graduar perquè l'aprenentatge és cada dia.” Ragón anima a conèixer l'espiritualitat monàstica “perquè és una llavor que podria transformar el món, pensar i viure en comunitat, compartint-ho tot, tenint present molts aspectes que estan molt oblidats, com l'acolliment i l'hospitalitat”. De fet, també és professora (juntament amb el monjo Lluís Planas i Jaume Duran, metge i teòleg) d'un curs per viure la regla de sant Benet, que ofereix el monestir de Montserrat ja en la seva quarta edició.

Modèstia en el vestir, frugalitat a la taula, senzillesa en els mobles de la casa, moderació en parlar i la cura

dels deures del propi estat són algunes de les recomanacions que es fan als salesians cooperadors. Molts són matrimonis que hi han fet el pas, és el cas de Josep Lluís Muñoz i la seva esposa Esther Manzanares, i dues de les seves tres filles també ho són: “Ens preocupa molt poc si incorporem o no salesians cooperadors, al final dones testimoni fonamentalment de la fe; ser salesià cooperador és l'espècia que poses perquè el plat, que és sentir-te cristià i viure la teva fe, tingui un gust especial.” Part d'aquest testimoni és com a professor de Religió fent suscitar preguntes als alumnes i, en el context d'una fe viscuda en comunitat, en el seu grup de salesians cooperadors que es troba setmanalment per fer formació i reflexió salesiana, implicar-se en l'Església diocesana i participar en eucaristies o el sagrament de la reconciliació.

La Paquita, del Carmel Seglar, ens confessa que “l'entrega al pobre m'ha canviat la vida”. Els darrers anys aprofita les vacances de Setmana Santa o de l'estiu per anar a un altre país on tenen projectes (Guatemala, Hondures, Índia o Etiòpia), “per compartir, per veure, per estimar, per donar consol”. Admet que ha perdut alguns amics que no entenen aquest sacrifici (“*sinvivir*”, en diu ella): “En general, som incompresos en la societat, d'altres sí que ho valoren perquè s'adonen que hi ha una força gran que t'anima a fer aquestes coses.” ■

Salesians Cooperadors Regió

V Congrés Regional de salesians cooperadors, el juny del 2022; a la guitarra, Josep Lluís Muñoz. La referència formativa és el “Projecte de vida apostòlica”, adaptat del que va fer D. Bosco.

CRISTÒFOL A. TREPAT

“Em va fascinar l'exemple de fe dels monjos de Poblet: veure aquella pau, alegria, el benestar portant una vida molt austera i amb els germans que els ha tocat conviure...”

FORMALITZAR EL COMPROMÍS

Cada grup d'oblats o famílies religioses seglars tenen un camí propi per formar-ne part. En el cas de la Germandat de Poblet, cal demanar l'ingrés per carta (postal o electrònica) al pare abat aportant els motius pels quals se'n vol formar part. L'abat ho recull i ho proposa a la Junta Directiva de la Germandat i, si ho aprova, a l'Assemblea anual que es fa el primer semestre els nous germans i germanes reben del pare abat la medalla identificativa i un exemplar de la Regla. Des de la Germandat, recomanen als interessats que abans de sol·licitar l'ingrés participin en algun dels actes que fan, oberts a tothom: exercicis espirituals, recessos d'Advent i de Quaresma, l'assemblea anual, la trobada sobre la Regla de sant Benet, la trobada d'intel·lectuals catòlics o el grup de pregària mensual.

Quan una persona decideix fer-se oblat benedictí ha d'adreçar-se al consiliari dels oblats d'un monestir per poder entrar al noviciat coincidint amb el quart diumenge de Quaresma (*Dominica laetare*): en aquell moment comença una etapa de formació d'un any en què es fa un repàs per tota la Regla i que culmina amb l'oblació per part del postulant coincidint amb el tercer diumenge d'Advent (*Dominica gaudete*). Anna Ragón reviu aquest moment emotiu quan ella tenia 25 anys, el 1985: "Has d'escriure una cèdula o paper on et compromets a viure seguint el carisma de la Regla (no són vots), sota la protecció de la Mare de Déu i que fas l'oblació vinculada al monestir de Montserrat, el mateix vot d'estabilitat que fan els monjos. Es fa en una cerimònia al cambril o bé a l'altar major i hi van tots els oblats que vulguin acompanyar, en presència del consiliari i oberta a tothom."

Els salesians cooperadors després d'un període formatiu en grups d'iniciació d'entre tres i cinc anys, tampoc no fan vots, però sí que hi ha un moment en què davant l'associació, la comunitat cristiana i la família es llegeix un document en què "et compromets amb l'associació, fonamentalment amb l'Església i en el seguiment de Jesucrist". I, pel que fa als carmelites seglars, la persona interessada a formar-ne part té un any de preparació per familiaritzar-s'hi i, a partir d'aquí, si decideix continuar, han de passar dos anys per fer la primera promesa i tres anys per fer la definitiva. En aquest cas, sí que es fan els vots de castedat (segons l'estat en què s'estigui, si s'és casat, dins el matrimoni), pobresa i amor al pobre.

*Unes
vacances
plenes
d'atencions*

ESTADES TEMPORALS

Residència per a la gent gran

- Vida activa
- Oci i teràpies
- Benestar

DomusVi Claret

📍 C/ de St. Antoni Maria Claret, 200,
L'Eixample - Barcelona

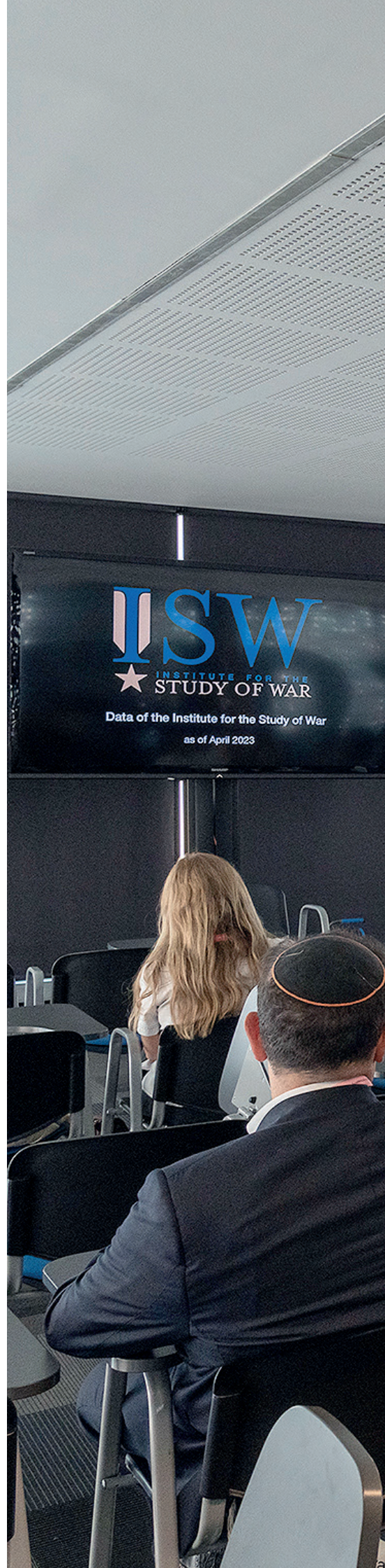
Tel. 93 446 33 20
domusvi.es

DomusVi
Compartint humanitat

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana recollim el missatge del **Papa** per a la **Jornada Mundial del Migrant i el Refugiat**, celebrem que **Barcelona** tindrà sis nous **diaques** i assistim al **II Congrés internacional sobre Llibertat Religiosa i de Consciència**

Agustí Codinach

Un dels pànels desenvolupats durant el II Congrés Internacional sobre Llibertat Religiosa i de Consciència, celebrat a la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna (Universitat Ramon Llull), els dies 5 i 6 de juny.

Missatge per a la Jornada Mundial del Migrant i el Refugiat

“Jesús és present en el germà que necessita ajuda”

ANGELES CONDE
Corresponsal a Roma

Déu camina amb el seu poble” és el lema per a la Jornada Mundial del Migrant i el Refugiat que l'Església celebra el 29 de setembre. Serà la 110 edició. A finals del 1914 Benet XV va instituir aquest dia per al record i la sensibilització sobre les condicions de la marea de refugiats que començava a provocar la I Guerra Mundial en els primers mesos. Quan va acabar el conflicte el 1918, el nombre de refugiats resultant de la contesa ascendia a 16 milions. Segons l'ONU, 2023 es va tancar amb més de 110 milions de refugiats i cada any la xifra és més gran per la multiplicació de focus de conflicte.

El papa Francesc és enormement sensible a aquesta qüestió dels migrants i refugiats perquè ell mateix prové de família de migrants italians a l'Argentina. En diferents ocasions, en diferents discursos, s'ha preguntat “per què ells i no jo” quan parla de les moltes calamitats que aquestes persones afronten en aquests viatges de l'esperança cap a un possible futur millor. Viatges com el que va fer amb la seva família. Per això, des del principi del seu pontificat, va reforçar l'organisme vaticà per a l'atenció a migrants forçats i refugiats. Fins i tot es va posar al capdavant de la Secció Migrants i Refugiats al Dicasteri per al Servei al Desenvolupament Humà Integral. Aquestes oficines estan presidides per una armilla salvavides que l'ONG Mediterranea Saving

Humans va entregar al Papa el 2019 i que pertanyia a un migrant mort al mar. El Papa ja havia rebut amb anterioritat una altra armilla el 2016. L'hi va presentar Òscar Camps, el fundador de l'ONG catalana Open Arms. Pertanyia a una nena de 6 anys que no van aconseguir salvar a temps. “El vaig donar als dos sotssecretaris de la Secció Migrants i Refugiats del Dicasteri i els vaig dir: ‘Aquesta és la vostra missió!’”, explicava el Papa davant d'un grup de refugiats que acabava d'arribar a Itàlia de forma segura gràcies a la iniciativa Corredors humanitaris que encapçala la Comunitat de Sant'Egidio juntament amb la Federació d'Esglésies Evangèliques d'Itàlia i la Taula Valdense. Des del 2016, uns 7.200 refugiats han arribat a Europa per vies segures a través de la iniciativa. Hi arriben amb un recorregut d'integració ja traçat gràcies a aquestes organitzacions fins al punt que l'endemà de posar un peu al país d'acollida els nens ja són escolaritzats. Els ministeris d'Interior i Exteriors disposen de tota la documentació i informació de cada beneficiari des del primer minut i els tràmits burocràtics es duen a terme segons la llei. Els Corredors humanitaris són una solució concreta i humana davant la deshumanització de les rutes migratòries clandestines on es comercia amb la desesperació humana. Espanya va mostrar interès per aquest model fa uns anys, però, de moment, no s'ha adherit a la iniciativa com altres estats. Fins i tot el Papa s'ha fixat en aquests corredors. Gràcies a ells, va portar des de Lesbos, a l'avió papal, diferents famílies refugiades fins a Itàlia. Per a aquests refugiats va ser la demostració tangible que “Déu camina amb el seu poble”.

© Vatican Media

“Molts emigrants experimenten Déu com a company de viatge, guia i àncora de salvació. S'encomanen a Ell abans de partir i a Ell acudeixen en situacions de necessitat. En Ell busquen consol en els moments de desesperació. Gràcies a Ell, hi ha bons samaritans en el camí”, escriu Francesc en aquest missatge per a la Jornada Mundial del Migrant i el Refugiat. En el text recorda els que s'encomanen al Senyor abans d'emprendre els seus viatges travessant rius, mars, deserts i fronteres hostils acompanyats de “Bíblies, evangelis,

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Els cossos
sofrents

Mentre escric aquesta columna, se celebra la festa del Corpus Christi. En aquesta celebració, col·locada uns dies després de la Pentecosta i de la festa de la Trinitat, l'Església adora i agraeix la presència viva de Jesús en l'Eucaristia. En molts llocs del nostre estat es venera el cos de Crist en custòdies d'or. Però, què passa amb els cossos sofrents dels nostres germans i germanes? Els cossos sofrents d'innocents són Crist mateix crucificat i entregat.

Ell és present en els milers de nens morts a causa de les guerres, en els nens i joves obligats a lluitar com a soldats, les nenes i joves víctimes del tràfic o prostituïdes, en les famílies senceres que han de fugir a causa de la violència, la pobresa o la crisi climàtica.

Jesús va voler quedar-se entre nosaltres en l'Eucaristia, pa entregat i compartit. L'Eucaristia és una invitació personal a entregar-nos, a compartir-nos nosaltres mateixos. "L'Eucaristia ens porta a lliurar-nos als altres i és l'antídot contra la indiferència", va dir Francesc fa uns anys.

Igual com adorem el Sagrament a l'altar, vagi també a tots els éssers humans, els cossos dels quals són vulnerats i agredits, la nostra adoració i la nostra entrega.

Aquesta és la invitació de l'Eucaristia: ser per a ells el pa compartit i el caliu lliurat que són presència de Jesús.

PAPA FRANCESC
"Molts emigrants
experimenten Déu com
a company de viatge,
guia i àncora
de salvació"

En el seu viatge a Lesbos, el 2016, el Papa es va endur a Itàlia tres famílies sirianes refugiades.

llibres de pregàries i rosaris".

Insisteix que "és possible veure en els emigrants del nostre temps, com en els de totes les èpoques, una imatge viva del poble de Déu en camí cap a la pàtria eterna". En tots aquests "èxodes", assegura el Pontífex, Déu es fa present perquè s'identifica amb tots ells. Per això, recalca que la trobada amb el migrant i el necessitat és una trobada amb Crist mateix, tal com narra l'evangeli de Mateu al capítol 25, un dels més esmentats pel Papa. Així, "cada trobada al llarg del camí és una

oportunitat per trobar el Senyor; i és una oportunitat carregada de salvació, perquè en la germana o en el germà que necessiten la nostra ajuda, Jesús és present", diu el missatge.

Francesc convida tots els cristians a unir-se en pregària pels que han hagut d'abandonar casa seva obligats per les circumstàncies per buscar condicions de vida dignes. Afirmar que la mateixa Església té una naturalesa itinerant i que, com a poble de Déu, estem en camí a través de la història com a "emigrants" cap al Regne del Cel. ■

TERESA CASILLAS
Neuroquímica i educadora

El 16 de juny sis seminaristes de Barcelona reben l'ordenació diaconal a la basílica de la Sagrada Família

Diaconat per a l'Esperança

Agustí Codinach

CARME MUNTÉ MARGALEF

Barcelona

El diumenge 16 de juny és festa grossa a la diòcesi de Barcelona perquè sis seminaristes reben l'ordenació diaconal a la basílica de la Sagrada Família. Sis joves que en un moment donat de la seva vida van estar atents a la crida vocacional i van respondre-hi amb un sí convençut, que els va portar a entrar al Seminari per convertir-se en sacerdots.

“Les nostres històries vocacionals són diferents però el bonic és que al final convergeixen en una mateixa crida”, exposa Joan Piñol. “A la diòcesi de Barcelona hi ha moltes realitats diferents d'Església que han anat configurant la nostra vocació”, subscriu Javier Casals.

La història del Joan, que durant uns anys va ser col·laborador de Ràdio Estel i treballador de *Catalunya Cristiana*, parteix d'una família més aviat

indiferent a la fe, d'un col·legi cristià — el Col·legi Manyanet Les Corts — i d'un encontre amb Déu: “El primer encontre amb el Senyor va ser quan tenia 17 anys, aleshores feia primer de Batxillerat, una època important per començar a fer-te preguntes més profundes. Vaig tenir una conversió quan vaig entrar a l'església de la Mare de Déu de Betlem, a la Rambla de Barcelona, per refugiar-me un dia de pluja. En aquell moment, mentre començava la missa, vaig experimentar de forma clara que Déu existeix.”

Aquesta conversió no va ser pas el final d'un camí, sinó l'inici d'una gran “aventura”, com la defineix ell: “Recordo molt especialment la visita de Benet XVI a Barcelona, l'any 2010, amb motiu de la consagració de la Sagrada Família. Amb un amic del Manyanet ens vam apuntar de voluntaris i va ser la primera gran experiència d'Església que vaig viure. Al cap de poc vaig començar a col·laborar a Ràdio Estel i més tard a *Catalunya Cristiana*. Vaig conèixer mossèn Bruno Bérchez i em vaig implicar

amb el Secretariat de Pastoral amb Joves, així com amb la parròquia de Sant Joan Maria Vianney. D'una manera molt providencial, tot m'anava conduint a una relació d'amistat amb Crist.”

Una relació d'amistat que als 23 anys, un cop acabat el doble grau en Periodisme i Dret a la Universitat Pompeu Fabra, va desembocar en la pregunta: “I ara, què? Què vol Déu de mi?” La resposta va ser l'ingrés al Seminari Conciliar de Barcelona el setembre del 2017, quan tenia 24 anys i faltava un mes perquè en fes 25: “La crida al sacerdoci implica tota la vida. Amb les meves debilitats i fortaleeses és un sí al Senyor per sempre.”

Un any més tard, amb 22 anys, ingressava al Seminari el Javier Casals. En el seu cas sí que venia d'una família cristiana i practicant i per descobrir la vocació va ser molt important la formació cristiana rebuda al Col·legi Viaró, obra corporativa de l'Opus Dei.

També va ser en l'època de Batxillerat que es va començar a despertar la pregunta vocacional gràcies a l'acom-

JOAN PIÑOL

“Les nostres històries
vocacionals són
diferents però al final
convergeixen en una
mateixa crida”

JAVIER CASALS

“El servei del diaca i
del sacerdot és suscitar
la vida de la gràcia en el
cor de la gent”

Joan Piñol i Javier Casals al claustre del Seminari Conciliar de Barcelona.

panyament espiritual rebut al col·legi i a una experiència de voluntariat al Perú: “En un recés el novembre del 2013 vaig donar un sí al Senyor a tot el que tingués pensat per a mi. Recordo un professor amb qui tenia molta confiança que em va fer la pregunta directa: ‘T’has plantejat la vocació sacerdotal?’ Es notava que pregava molt per mi. També tinc la imatge de molts mossens, persones molt felices i lliurades als altres. Són tot un exemple.”

I així, un cop feta la carrera de Dret a la Universitat de Navarra, alhora que feia un discerniment vocacional al Col·legi Major Albaizar, va decidir entrar al Seminari de Barcelona: “Estic molt agraït al Senyor per l’experiència al Seminari, que és el cor de la diòcesi. És molt important tenir cura de les vocacions.”

CULTURA VOCACIONAL

El Joan Piñol, el Javier Casals i els altres quatre companys que rebran l’ordenació diaconal el 16 de juny a la Sagrada

Família —Guillem Lisicic, Santi Claret, David Lucena i Xavier Campmany— han culminat una etapa formativa de sis cursos al Seminari Conciliar de Barcelona, el darrer més centrat en l’etapa pastoral. El Joan ha passat aquest darrer curs a la Comunitat Pastoral Mataró Mar mentre que el Javier ho ha fet a la de Santa Agnès de Barcelona.

“Aprèn molt de la gent, sobretot dels matrimonis, que tenen una vocació d’entrega molt important”, comenta el Javier, alhora que el Joan reconeix com “va creixent dia a dia el desig d’estar al servei de l’Església perquè hi ha molta feina a fer i poques mans, i alhora experimentes la necessitat i la set espiritual de tanta gent, que cerca el sacerdot per a l’administració dels sagraments, l’anunci de l’Evangeli o l’acollida espiritual.”

La invitació del cardenal Joan Josep Omella a fer de tota la diòcesi un àmbit de cultura vocacional és molt important per als nous diaques: “És tasca de tota l’Església”, remarca el Javier. “Veient els companys seminaristes t’ado-

nes que hi ha uns patrons comuns per on s’ha fet sentir la crida del Senyor: la pregària, l’acompanyament dels sacerdots, l’amor al Magisteri, la formació i el coneixement del que diu l’Església sobre tots els temes i una gran obediència a l’Esperit Sant”, afirma Javier Casals. I afegeix: “La qüestió de les vocacions no és tant que faltin sacerdots, com la pena que em fa que tanta gent s’estigui perdent aquesta vocació que és impressionant.”

Les paraules de la segona lectura del dia de l’ordenació, “no ambicionem res més que ser-li plaents”, ressonen fort en els nous diaques. “És en el diaconat quan es posa més en relleu la consagració a Déu en el celibat; un compromís que no fariem per cap motiu humà, ja que només el podem fer per Déu”, descriu Javier Casals.

I conclou: “Amb la vista posada en l’Any de l’Esperança 2025, el Senyor ens crida a ser sembradors d’esperança. El servei del diaca i del sacerdot és suscitar la vida de la gràcia en el cor de la gent.” ■

Barcelona va acollir els dies 5 i 6 de juny el segon congrés internacional convocat per la Càtedra de Llibertat Religiosa i de Consciència de Catalunya

Llibertat religiosa: causa compartida

Agustí Codinach

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

Persones provinents de més de vint països es van aplegar a Barcelona en el II Congrés Internacional sobre Llibertat Religiosa i de Consciència, convocat per la Càtedra de Llibertat Religiosa i de Consciència de Catalunya, de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura.

Experts d'Ucraïna, Polònia, Regne Unit, Suïssa, Grècia, Egipte, Àustria, Cuba, Països Baixos, Itàlia, Irlanda, Índia, Estats Units, Uruguai, Argentina o Veneçuela van debatre temes com "el tractament de les minories religioses als mitjans de comunicació", "la religió i la llengua catalana", "la donació d'òrgans i les tradicions religioses", "musulmans i legislació als Balcans", "aspectes jurídics de la implementació de l'assignatura de religió islàmica a Catalunya" o "la destrucció d'esglésies a Ucraïna".

En la taula rodona inaugural van participar-hi Kristina Arriaga, CEO d'Intrinsic, membre del Consell de Supervisió inaugural de Meta; Montserrat Gas, membre del Panell d'Experts en Llibertat de Religió o Creences de l'Oficina d'Institucions Democràtiques i Drets Humans (Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa); Alex Goldberg, rabí i degà del Chaplains College de la Universitat de Surrey (Regne Unit); Helen Hall, directora associada del Centre de Drets i Justícia i sacerdotessa anglicana, i Philip Larrey, sacerdot i professor de Filosofia al Boston College (Estats Units).

"Volem presentar bones pràctiques locals, regionals i internacionals en gestió de la diversitat i promoció de la llibertat religiosa i de consciència", anunciava Miriam Díez, directora de la Càtedra de Llibertat Religiosa i de Consciència. "Per això hem reunit desenes d'especialistes per analitzar els estàndards internacionals de valoració de l'exercici del dret a la llibertat religiosa i de consciència i de prevenció de les seves vulneracions. Ens interessa crear debat d'experts i responsables

d'entitats sobre la situació internacional i tendències de la llibertat religiosa i de consciència, així com sobre metodologies, categories i indicadors d'anàlisi de la realitat de la llibertat religiosa, i del concepte de religió en un món postsecular."

Es tracta, segons Miriam Díez, d'aprendre i compartir per promoure el dret fonamental a la llibertat religiosa i de consciència, però també de treure una mica de pit del que s'està fent a nivell català: "Ens interessa que a nivell internacional se sàpiga què es fa a Catalunya, perquè, si bé amb tota la modèstia necessària, cal dir que som un petit model de gestió de la diversitat religiosa."

CÀTEDRA DE LLIBERTAT RELIGIOSA I DE CONSCIÈNCIA

Un exemple de la bona feina feta en matèria de diversitat i de llibertat religiosa a casa nostra és l'existència mateixa de la Càtedra de Llibertat Religiosa i de Consciència (Universitat Ramon Llull), impulsada per la Direcció General d'Afers Religiosos i constituïda

MÍRIAM DÍEZ

“A casa nostra hi ha senyals d’anticristianisme, d’antisemitisme i d’islamofòbia, així com rebuig i burla de les manifestacions religioses”

Philip Larrey, Helen Hall, Alex Goldberg, Montserrat Gas i Kristina Arriaga, moderats per Alba Sabaté, en la taula rodona inaugural del congrés.

a partir de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura. És un espai de recerca i divulgació que té com a objectiu principal estudiar i analitzar la situació de la llibertat religiosa i de consciència a Catalunya per traslladar a la ciutadania coneixements que han de permetre aproximar-se al reconeixement i l'abast d'aquest dret fonamental en l'àmbit català. En aquest sentit, també analitza el reconeixement i l'abast del principi de no-discriminació per motius religiosos.

El 7 de setembre del 2022, la Càtedra va presentar el primer informe *El dret a la llibertat religiosa i de consciència a Catalunya*, referent al període 2020-2021. I si bé la conclusió era que “a Catalunya la llibertat religiosa no pateix restriccions greus ni violacions”, l'informe recollia una vuitantena de vulneracions contra aquest dret que afectaven principalment les confessions musulmana (58%), catòlica (20%) i jueva (16%).

Segons va alertar Míriam Díez en una entrevista a Ràdio Estel, “al món hi ha 47 països on s’ha experimentat una caiguda espectacular del dret a la llibertat religiosa i la confessió cristiana és la més amenaçada”. I si bé a casa nostra, evidentment, no es pot parlar de persecució, sí que es pot fer de discriminació: “Hi ha senyals d’anticristianisme, d’antisemitisme i d’islamofòbia, així com rebuig i burla de les manifestacions religioses. Caldria fomentar el coneixement general de les religions en tots els àmbits. I si bé el coneixement no és un antídoto contra la barbàrie, no hi ha dubte que ens ajuda, ens protegeix i ens fa més sensibles i empàtics amb els altres.” ■

Confirmacions a la catedral

El dissabte 18 de maig, vigília de Pentecosta, una trentena de joves i adults van rebre el sagrament de la Confirmació a la catedral de Vic. La cerimònia fou presidida pel bisbe Romà Casanova, el qual destacà la importància d'aquest sagrament en la vida cristiana, animant els confirmats a viure amb fe i compromís. La catedral s'omplí de familiars i amics que acompanyaren els nous confirmats.

La restauració de l'altar de la Moreneta encara la recta final

La restauració de l'altar dedicat a la Moreneta, ubicat a la catedral de Lleida, ha entrat en la seva fase final i, un cop desmuntades les bastides, es finalitzaran els treballs a nivell de terra. Els treballs s'han centrat a netejar la brutícia acumulada pels anys i recuperar la policromia original del retaule i el cambril, de fusta policromada i amb més de 70 anys. La inauguració està prevista per al diumenge 16 de juny.

Missa a favor de la vida

El dissabte 1 juny, al santuari diocesà de la Mare de Déu de la Salut a Sabadell, el bisbe Salvador Cristau va presidir la Trobada per la vida amb el lema "La vida, do de Déu". L'acte va ser organitzat per l'associació Casa Guadalupe. També va tenir lloc la processó amb la imatge de la Mare de Déu i el Rosari per la vida amb les famílies. La trobada tenia per finalitat ser una pregària per la fi de l'avortament i per la defensa de la vida.

Solemnitat del Corpus Christi a Tarragona

Centenars de persones van omplir, el 2 de juny, la catedral de Tarragona amb motiu de la missa pontifical en la solemnitat del Corpus Christi, que va presidir l'arquebisbe Joan Planellas i que van concelebrar els preveres de la ciutat i els canonges del Capítol. La celebració va comptar amb la participació d'un gran nombre d'infants de la primera comunió, les associacions de Setmana Santa tarragonines i la Corporació municipal, a més de la Schola Cantorum dels Amics de la Catedral.

Celebració de Corpus a la catedral i arreu de la diòcesi

La catedral de Girona va acollir, el diumenge 2 de juny, la celebració de Corpus amb una missa i processó. Cal destacar la participació de l'Àliga, del bestiari popular de la ciutat. En el decurs del trajecte de la processó es van poder admirar les catifes de les confraries de Setmana Santa.

Caminada nocturna jove al Principat d'Andorra

Una seixantena de joves de 3r i 4t d'ESO dels col·legis Janer i Sant Ermengol i del Col·legi Espanyol María Moliner del Principat d'Andorra van compartir una marxa nocturna la nit del 31 de maig a l'1 de juny. Encapçalats per Mn. Pepe Chisvert, rector de Sant Julià de Lòria i delegat d'Ensenyament, adolescents, monitors, professors de religió dels centres i pares van recórrer 17 km passant per diversos indrets de la parròquia de Sant Julià de Lòria.

Acte de cloenda de l'Any Jubilar a Bellpuig

El dia 25 de maig va tenir lloc l'acte de cloenda de l'Any Jubilar amb motiu dels 400 anys de la primera arribada del Crist de Bormio a Bellpuig i dels 70 anys del seu retorn. A la tarda va haver-hi la processó amb el Sant Crist sortint de l'església parroquial, amb el bisbe Francesc Conesa acompanyat per Mn. Abel Trulls, rector de Bellpuig, Mn. Luís Cañadilla, diaca, i autoritats civils. Tot seguit es va celebrar la missa d'acció de gràcies per aquest Any Jubilar.

Trobada diocesana de final de curs

Diumenge 16 de juny, a la catedral-parròquia de Sant Llorenç, de 18.00 h a 20.30 h, té lloc la cloenda de l'objectiu diocesà. Es continuarà en el camí sinodal i la preparació del Jubileu 2025 "Pelegrins d'Esperança". La participació en la trobada es farà en coordinació amb el Consell Pastoral Diocesà, els arxiprestes i els delegats corresponents.

Caritas Diocesana de Tortosa incrementa les ajudes econòmiques directes

Caritas Diocesana de Tortosa ha destinat prop d'un 36% més de recursos a ajudes econòmiques directes en els darrers cinc anys. Aquesta és una de les dades recollides a la Memòria 2023 d'aquesta entitat social de l'Església que, en la proximitat de la festa de Corpus, va donar a conèixer els aspectes més importants de l'activitat desenvolupada per aquesta institució al llarg de l'any passat.

JOSEP MIRÓ I ARDÈVOL
President d'e-Cristians

És irracional que en països com el nostre els avortaments ja signifiquin un de cada tres naixements

El tòtem destructor de l'avortament

El filòsof convers Frabrice Hadjadj, de família jueva i ascendència tunisiana, formulava fa pocs dies una dura interpel·lació: “Vivim en una societat on no es pot anomenar home a un home o dona a la dona, i decidim qui pot o no néixer, quan i com volem morir, els animals de companyia són tractats com els nostres fills. Fins i tot fem un últim pas en consagrar com a dret humà fonamental evitar que un embrió arribi a néixer. Què en queda, del concepte d'ésser humà?”

La societat europea ha viscut grans crisis, però l'actual és insòlita perquè qüestiona directament l'essència del significat de ser humà, la creatura feta a imatge i semblança de Déu. És una experiència nova, que sembla que porti a un estat de crisi permanent (permacrisi, policrisi) i a la depauperació de la mateixa cultura i benestar material.

L'Església ha donat una primera resposta actual a aquell repte vital amb la declaració del Dicasteri per a la Doctrina de la Fe, *Dignitas infinita*, un veritable programa per la defensa i promoció de la dignitat humana. Un text ben oportú, perquè es va fer públic un dia abans que el Parlament Europeu hagués recolzat la inclusió de l'avortament en la Carta de

Drets Fonamentals de la Unió Europea; una decisió que no es materialitzarà, però que juntament amb la iniciativa dels liberals de Macron i l'extrema esquerra de la França Insubmisa per introduir l'avortament en la Constitució francesa, assenyala com n'és, de crucial, en la crisi antropològica, aquest tòtem fonamentat en la irracionalitat.

Perquè és irracional ignorar que l'ésser humà engendrat és totalment diferent de la mare i que, per tant, no existeix el dret a disposar de la seva vida. La mare és la cuidadora insubstituïble del seu fill, però mai el cuidador pot disposar de la vida del cuidat. És irracional que països com el nostre, en els quals moren més persones de les que neixen, els avortaments ja signifiquin un de cada tres naixements, i ho és que cada any l'avortament destrueixi un capital humà potencial per valor del 2% del PIB, quan el creixement mitjà d'aquesta magnitud ha estat de l'1,7% al llarg d'aquest segle. La previsió de futur segons el Banc d'Espanya se situa entre l'1,3% i l'1,9%. Però, sobretot, és un mal moral radical perquè destrueix el vincle amorós per excel·lència de la humanitat, el de la mare amb el seu fill, i liquida el dret fundant de tots els altres drets i el primer valor necessari: la vida. ■

MIQUEL ÀNGEL PULIDO

FPCEE-Blanquerna (URL)
i responsable de Pastoral
Blanquerna

AULA EDUCATIVA

Continuïtat de l'acompanyament pastoral catòlic en l'educació superior

Sense una bona formació i acompanyament religiós i espiritual no és possible consolidar una cultura del diàleg que superi la cultura del rebuig

La pastoral educativa pot esdevenir clau de volta per a una societat del present i el futur més oberta, lliure, transformadora, inclusiva i dialògica, en la mesura que els que ens n'encarreguem, en siguem plenament conscients d'aquesta possibilitat oberta just ara, quan tanquem el primer quart del segle XXI. I encara més si les pastorals escolars i universitàries ens prenem seriosament això d'establir ponts de continuïtat entre els dos contextos.

No és el mateix formar persones i professionals tancades a la dimensió existencial i/o espiritual del món, que fer-ho incentivant la seva obertura al transcendent com a part rellevant del seu esdevenir professionals del món present i futur. Ajudar, des de les nostres propostes que, independentment de si l'alumne i estudiant que tenim davant és creient o no, practicant d'alguna religió o conreant del seu propi "déu(s) personal", puguin au-

dir d'espais privilegiats —no qualsevol, no viscuts com a espais residuals, tàctics, al marge del seu procés formatiu— on puguin esdevenir-se conjuncions que omplir de sentit la formació de més alta qualitat curricular i tècnica amb la de més elevada formació humana, religiosa i espiritual.

I, a mesura que siguem capaços, tant des de l'escola com des de la universitat, de continuar fomentant aquest ple sentit, la intensitat en la cerca de la fusió entre la formació tècnica i humana dins del procés formatiu, sens dubte millorarà també la qualitat i la cerca de l'excel·lència dels professionals del futur. Perquè seran professionals que cercaran, amb una millor determinació, omplir de sentit les seves tries i aportacions en el seu àmbit laboral i relacional.

Les dades del darrer baròmetre sobre la religiositat i sobre la gestió de la seva diversitat a Catalunya (2023) ens mostren la importància del marc de pluralitat religiosa i es-

piritual en el que ens trobem. I que esdevé cada cop més rellevant per al món en què vivim, la capacitat que els pastoralistes tinguem de dotar de sentit formatiu la gestió d'aquesta realitat gens secular en la qual viuen els nostres estudiants, les seves famílies, així com els seus presents i futurs entorns laborals i relacionals.

Sense una bona formació i acompanyament religiós i espiritual no és possible consolidar una cultura del diàleg que superi la cultura del rebuig. I es fa molt més difícil que els nostres alumnes i estudiants entenguin la importància de vincular l'esforç per l'assoliment dels seus somnis personals a la lluita per aconseguir que tota la humanitat, en la seva rica diversitat respectuosa tingui l'oportunitat d'accedir-hi a aquest esforç en igualtat de condicions. I, per a tot això, sumarem una mica més si som capaços d'anar sumant-hi esforços de manera coordinada els contextos escolar i universitari. ■

XAVIER ABEL LLUCH
Magistrat-jutge. Doctor en Dret

FAMÍLIA, ESGLÉSIA DOMÈSTICA

Quins professionals intervenen en els processos judicials de família?

Els nens i els adolescents tenen el dret de ser escoltats quan són majors de dotze anys i quan tenen maduresa suficient

Undels reptes als quals s'enfronta qualsevol persona involucrada en un procediment judicial de família és la varietat dels professionals que hi intervenen. Breument, són:

Jutges: són els que adopten la resolució. Poden ser jutges especialitzats en família o jutges de primera instància i instrucció que tenen competència en matèria de família.

Advocats: tenen per missió l'assessorament, conciliació i defensa dels interessos que els han estat confiats (art. 30 Estatut General d'Advocacia).

Ministeri fiscal: intervenen en els processos de família sempre que algun dels interessats sigui menor, incapacitat o estigui en situació d'absència legal i han de vetllar per l'interès superior de la persona afectada (art. 749.2 Llei d'enjudiciament civil).

Equips tècnics judicials: integrats per psicòlegs i treballadors socials, adscrits als jutjats de família, emeten informes pericials, bàsicament,

encara que no exclusivament, sobre les capacitats i habilitats parentals.

Defensor del menor: té per finalitat defensar els interessos dels menors d'edat, quan pot haver-hi un conflicte d'interessos entre els menors i els seus progenitors. Normalment són advocats.

Mediadors: la mediació es defineix com un procediment no jurisdiccional de caràcter voluntari i confidencial que s'adreça a facilitar la comunicació entre les persones, per tal que gestionin per elles mateixes una solució dels conflictes que els afecten, amb l'assistència d'una persona mediadora que actua d'una manera imparcial i neutral (art. 1 Llei de 22 de juliol de 2009, de mediació en l'àmbit del dret privat).

Coordinadors de parentalitat: figura nascuda als Estats Units i al Canadà als anys noranta per a la normalització de les relacions parentals després del conflicte, en contextos d'alta conflictivitat en els quals es troben immersos els fills.

No en qualitat de professionals

però les nenes, nens i adolescents tenen el dret de ser escoltats quan són majors de dotze anys i quan tenen maduresa suficient en tot procediment judicial o administratiu en què s'hagi d'adoptar una decisió que els afecti (Art. 9 Llei orgànica de protecció jurídica del menor).

Quan són majors de dotze anys, i com a regla general, l'audiència és preceptiva, llevat que el jutge en resolució motivada cregui que és contrari al seu interès (exemple: menors multi-intervinguts per diferents professionals).

Quan són menors de dotze anys, l'audiència dependrà de les circumstàncies particulars de cada cas, tenint en compte sempre la seva edat, maduresa i interès, per la qual cosa i en atenció a la falta de maduresa o de posar-se en risc l'interès del menor, es pot prescindir de l'audiència en resolució judicial que ha de ser raonada o es pot acordar que l'audiència sigui practicada per un expert (Sentències Tribunal Suprem de 27 de juliol de 2021 i 19 d'abril de 2022). ■

“DÉU ASSUMEIX PER REVELAR-SE EL LLENGUATGE HUMÀ, AMB TOTES LES LIMITACIONS QUE TÉ”

Juan Chapa, president de l'Associació Bíblica Espanyola

FRA BERNAT FOLCRÀ

Al maig l'Ateneu Universitari Sant Pacià va organitzar una jornada acadèmica de Sagrada Escriptura sobre *Concepte de cànon. Impacte bíblic i teològic en la comprensió del Nou Testament*, amb les ponències del Dr. Juan Chapa Prado (UNAV), president de l'Associació Bíblica Espanyola. Aprofitem la seva estada a Barcelona per conversar amb ell sobre papirologia i la seva importància per al coneixement de la Bíblia.

Què el va portar a interessar-se per la papirologia i com va influir en la seva carrera com a teòleg i biblista?

Vaig estudiar Filologia clàssica a Sevilla i el catedràtic de grec, Alberto Díaz Tejera, em va convidar a fer la tesi a partir de la col·lecció de manuscrits d'Oxirrinco que tenien a la biblioteca, una col·lecció caríssima a la qual se li podia treure una mica de partit. Així, vaig tenir l'oportuni-

tat d'apropar-me al Nou Testament des dels testimonis que ens ofereixen aquests documents: cartes privades, contractes, invitacions de casament, tot tipus de documents de la vida privada i pública. A Oxford vaig tenir l'oportunitat d'escriure la tesi sota la direcció del professor Peter Parsons, i així vaig poder apropar-me al món del Nou Testament a la llum d'aquests testimonis que s'han conservat en paper. La papirologia va influir en mi en aspectes relacionats amb la crítica textual i el seu enfocament narratiu actual, on s'estudia l'interès que tenen les variants ja no com la corrupció del text, sinó com el testimoni de la comunitat en la qual viuen els escribes que copien aquests manuscrits. Això dona peu a una forma d'apropar-se al text que és diferent de reduir les variants textuais a l'aparell crític. Això m'ha permès conèixer els textos més antics i apropar-me al text del Nou Testament com una paraula viva, que està testimoniada. El que importa és com aquests textos es transmeten en les comunitats de fe viva que tenien aquests testimonis apostòlics. La comunitat era la que

actualitzava aquests textos quan els llegia, donant-los gairebé el sentit del text original. En els manuscrits trobem que la Paraula és Paraula viva i vivificant, perquè estan transmesos en la comunitat de fe que és l'Església. Ella actualitza aquests textos cada vegada que els llegeix com una comunitat de fe viva. El fet que des de molt aviat es traduïssin els textos del Nou Testament a altres llengües diu molt de la rica relació que hi ha entre la Paraula de Déu i la comunitat que la llegeix. Aquesta relació em sembla molt interessant i m'ha il·luminat molt com a teòleg.

Cal valorar el misteri de l'Encarnació ja en la paraula bíblica?

Sí, Déu assumeix per revelar-se el llenguatge humà, amb totes les limitacions que té. Els errors comesos per les limitacions humanes dels escribes no volen dir que el text sigui completament diferent del que va sortir de les mans dels autors. Actualment, tot apunta més aviat que tenim uns textos molt propers als que van sortir de les mans dels autors originals.

Recomana l'exercici de la crítica textual per a la realització d'una homilia?

El professor Chapa és docent
de la Universitat de Navarra.

Per fer l'homilia, el sacerdot, sempre d'una manera molt positiva, pot emprar el que ja s'ha estudiat en un llibre especialitzat, un comentari bíblic. I pot cridar l'atenció sobre una petita variant o matís teològic, i la pot aprofitar no per confondre, sinó per il·lustrar, no per crear escepticisme en els oients, no per dir que si no sabem quin és el text original no sabem com ens parla Déu. Déu també ens parla amb aquestes variants perquè els catòlics no som literalistes o fonamentalistes. El que està inspirat no són els textos, sinó el llibre.

Quin impacte va tenir per a la primera comunitat cristiana l'ús del còdex com a format textual i com es diferencia del rotlle?

El format del llibre de l'antiguitat

era el rotlle, com el llibre d'Homer o el llibre de Plató, i estaven escrits només per un costat. Els cristians feien servir més el còdex que el rotlle, perquè era més fàcil de consultar i de trobar-hi els passatges, la qual cosa beneficiava la litúrgia i la catequesi; la recerca d'un passatge de la Bíblia en un rotlle és molt més difícil, has d'anar girant i girant el rotlle fins a trobar-lo. També el còdex, en ser petitó, era molt més fàcil de portar als viatges i a les missions d'evangelització: pots fer servir molt més text, perquè al rotlle et queda una cara en blanc, per això el còdex era molt més barat que el rotlle. En la mesura en què l'Església es va institucionalitzar i té més poder adquisitiu, adopta el pergami, que és

“Als manuscrits trobem que la Paraula és Paraula viva i vivificant, perquè estan transmesos en la comunitat de fe que és l'Església”

“Els catòlics no som literalistes o fonamentalistes. El que està inspirat no són els textos, sinó el llibre”

Els grans biblistes són persones que, des de molt joves, han descobert que era la seva passió, sosté Juan Chapa.

un material animal molt més fort i que té més resistència que el paper, el qual per la seva naturalesa vegetal és més fàcil que es trenqui. A més, el còdex no tenia aquesta pretensió de sacralitat que ostentava el rotlle de la llei, sinó que era un testimoni de la paraula viva apostòlica que es transmetia i que era fàcil de transportar en un context de catequesi, missions i evangelització.

Quin servei ofereix la tecnologia i la intel·ligència artificial en el rescat de manuscrits antics?

És el cas d'Herculà, una vila que va quedar sepultada per l'erupció del Vesubi a Pompeia. Hi havia una biblioteca amb molts rotlles d'obres literàries i filosòfiques, sobretot. Els rotlles, per efecte de la lava, estaven carbonitzats, i si els intentaves tocar una mica, es desfeien. Al segle XVIII un sacerdot va inventar una màquina per obrir molt a poc a poc el rotlle, però van aconseguir poca cosa, perquè es trencava. Com que els documents resten en forma de petits troncs cremats, el seu desplegament i lectura és una tasca extremadament delicada. Però avui, gràcies a la tecnologia, s'ha aconseguit llegir alguns fragments dels papirs a través de tècniques de raigs X, i després desplegar-los virtualment. Fa poc va sortir una notícia del professor Graziano Ranocchia de la Universitat de Pisa, on s'explica les diferents tècniques aplicades a la lectura d'aquest tipus de manuscrits carbonitzats. Molts cops són tecnologies que es fan servir a la NASA o a la medicina i es van aplicant en aquests camps de la lectura de papirs. Ara la utilització d'algoritmes d'intel·ligència artificial també és de gran ajuda per llegir textos que són molt difícils de reconèixer.

Algun consell per als joves interessants a seguir una carrera en papirologia i en estudis bíblics?

Sobretot, són els estudiants de Filologia clàssica o de llengües semítiques els qui s'apassionen per això. Hi ha autèntics genis, perquè es tracta d'una àrea limitada, per la qual cosa la gent que s'hi dedica té molt més interès vocacional, amb una passió per l'estudi que és admirable. Els grans biblistes o filòlegs són gent que des de ben jove ha descobert que era la seva passió. A Espanya, la gent que es dedica a la papirologia són molt pocs, només n'hi ha a Madrid o a la Universitat Pompeu Fabra i a Mont-

serrat, on es van destacar col·leccionistes com Bonaventura Ubach i el P. Pius Tragan, monjos de Montserrat; Ramon Roca-Puig (1906-2001), o José O'Callaghan Martínez, s.j. (1922-2001). Actualment hi ha alguns joves que estudien papirologia, no tant bíblica, sinó més aviat d'altres àmbits. Avui dia la carrera acadèmica és molt dura, més que abans; és molt exigent i és molt difícil viure i aconseguir un lloc de feina. A Espanya l'estudi dels papirs generalment està vinculat a departaments de grec o d'àrab. Vaig tenir la sort de trobar-me amb Peter Parsons, el qual em va obrir les portes i em va deixar treballar en els papirs d'Oxirrinco i editar alguns fragments que són molt importants. Trobar-me amb ell va ser una gràcia de Déu, era una persona molt desinteressada que feia de tot pels seus alumnes. Per això aconsellaria a un jove investigador que busqui algun d'aquests professors consagrats i així anar avançant en l'estudi de la papirologia, de les tauletes i de l'escriptura cuneïforme.

En què consistia la seva tasca amb aquests papirs?

Peter Parsons em va deixar alguns fragments de l'Apocalipsi, i jo havia de posar-los en ordre, mirar de quin segle podien ser, estudiar-ne les variants més importants. El P47, que és un paper de Chester Beatty del segle III-IV, conté gairebé tot l'Apocalipsi. D'aquests fragments de l'Apocalipsi que em van donar per editar, algunes parts no estaven al P47, cosa que significava que aquests fragments eren el text més antic que teníem de l'Apocalipsi en absolut. I després va coincidir que una variant que sabia que existia, que era la del número de la bèstia, hi era perfectament llegible: en comptes de ser el 666 era el 616. Aquesta variant ja la coneixia sant Ireneu i era la lectura més correcta.

L'any passat vaig publicar dos textos gnòstics importants, un d'ells sobre l'evangeli gnòstic de Maria. Sens dubte Maria Magdalena va tenir un gran amor cap a Jesús, és una veritat que es desprèn dels evangelis mateixos. No oblidem que havia estat alliberada de set dimonis, que havia servit el Mestre amb els seus béns, que n'havia estat deixeblla, que va estar juntament amb les altres dones al peu de la creu. Va ser la primera testimoni de Jesús ressuscitat. Però d'aquests passatges no es pot de-

duir ni que Maria Magdalena hagués estat una pecadora, i ni de bon tros que hagués estat casada amb Jesús, com alguns autors volen afirmar, basant-se en determinats evangelis gnòstics. Aquests evangelis apòcrifs no són primerament evangelis, sinó instruments per transmetre ensenyaments gnòstics. Contenen certs ensenyaments secrets als deixebles de Jesús després de la resurrecció. Doncs bé, segons aquests escrits, aquestes obres, Mariam, Maria de Magdala, és qui entén millor aquesta revelació, i per això és la preferida de Jesús i la que rep una revelació especial. En un d'aquests evangelis apòcrifs, en el de Felip, Maria de Magdala apareix com la principal deixeblla de Jesús, la que millor entén Jesús.

I hi ha un passatge d'aquest evangeli gnòstic en el qual alguns han volgut llegir un suposat petó de Jesús a Maria. El petó era com una mena de sagrament, superior al baptisme i l'eucaristia, pel qual el gnòstic s'engendrava a si mateix com a gnòstic. Bé, i amb independència de la possibilitat d'aquesta lectura, que no és gaire probable, el que convé tenir en compte és que el to de totes aquestes afirmacions gnòstiques està molt allunyat d'implícacions sexuals. Per això cap teòleg, cap exegeta seriós avui dia considera aquest text com un testimoni d'una relació sexual entre Jesús i Maria Magdalena. I per això és molt trist que aquesta acusació, que no té cap fonament històric, i que, de fet, ni tan sols els cristians d'aquella època es van veure en la necessitat de rebatre, sorgeixi de tant en tant com una gran novetat, com va passar amb la novel·la *El codi Da Vinci*. ■

“Els cristians feien servir més el còdex que el rotlle, perquè era més fàcil de consultar i de trobar-hi els passatges, la qual cosa beneficiava la litúrgia i la catequesi”

Dedicarem unes quantes Cartes Dominicals a glossar la importància del Concili Vaticà II per a la vida de la nostra Església

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Vaticà II (1): un retorn als textos conciliars

Benvolgudes i benvolguts. Enguany l'Església s'està preparant per a la gran festa jubilar de l'Any Sant de 2025. Com ja vam indicar, és voluntat del papa Francesc que aquesta avantsala del Jubileu sigui "un any intens de pregària", fent del Pare-nostre el veritable programa dels seguidors de Jesucrist. D'aquí que a començaments d'any dediquéssim vuit *Cartes Dominicals* a glossar-ne el contingut. Però també, era voluntat del Papa que, en el marc d'una Església "cridada a intensificar el seu compromís sinodal", retornéssim al mestratge genuí dels textos del Concili Ecumènic Vaticà II (1962-1965). Sobretot les seves quatre constitucions, juntament amb el Magisteri dels últims decennis, "continuaran orientant i guiant el poble sant de Déu, perquè progressi en la missió de portar l'anunci joiós de l'Evangeli a tothom" (carta del Papa a Mons. Fisichella, per a demanar-li d'organitzar la festa jubilar de l'Any Sant de 2025).

Peraquest motiu, a partir d'aquest diumenge, com vam fer amb el Pare-nostre, dedicarem unes quantes *Cartes Dominicals* a glossar la importància del Concili Vaticà II per a la vida de la nostra Església. Aquesta reflexió ens pot ajudar a pouar els fonaments del nostre avui eclesial, que no són altres que els de l'Evangeli de nostre Senyor Jesucrist.

Quan l'octubre del 1962 s'inaugurava solemnement el Concili Vaticà II, un servidor encara no havia iniciat la preparació catequètica per a la Primera Comunió. Això vol dir que la meva generació ja no és de les que va viure l'esdeveniment conciliar quan aquest tenia lloc. Tan sols recordo d'aquells anys el dia que la mare a la pregària del vespre —la mare ens feia resar cada dia— ens va dir a la meva germana i a mi que havíem de preguntar molt pel papa Joan XXIII perquè es trobava greument malalt. Eren els primers dies del mes de juny de 1963, que culminarien amb el seu traspàs i amb l'elecció del nou papa: Pau VI. La vida i l'obra del Concili, per tant, la descobriria uns anys més tard, en l'etapa de formació en el Seminari.

Què dir doncs, del Concili Vati-

cà II després de seixanta anys? Quin va ser el seu objectiu primordial? Què en queda de tota aquella magna obra? Quin és el seu llegat? Ens hi hem d'apropar com si féssim tan sols una simple classe d'història? Donat el caràcter fugisser de tot esdeveniment històric, i en el marc del ritme acceleradíssim del món d'avui, fins i tot, alguns s'han fet aquesta pregunta: pot tenir un significat permanent un Concili dels anys seixanta del segle passat i que, a més, no va definir dogmàticament cap doctrina? Per respondre a tots aquests interrogants, ens convé aprofundir l'esdeveniment conciliar en si mateix, així com la recepció dels seus documents en el postconcili. És el que, de fet, ens han demanat els últims papes. A tall d'exemple, el mateix papa Benet XVI, a la carta apostòlica *Porta fidei*, demanava retornar als textos del Vaticà II que els Pares conciliars ens van deixar per herència, per tal "que siguin coneguts i assimilats com a textos qualificats i normatius del Magisteri, dins la Tradició de l'Església" (PF 5). De forma senzilla, mirarem de glossar aquest esdeveniment en les properes *Cartes Dominicals*. ■

La teva amistat amb Jesús creixerà més
si parles amb Ell
i si l'escoltes cada dia

Carta als xiquets i xiquetes que celebren la Primera Comunió

SERGI GORDO RODRÍGUEZ

Bisbe de Tortosa

Estimat xiquet, estimada xiqueta, que celebres la teva Primera Comunió: moltes felicitats! Quina sort tens de ser amic/amiga de Jesús i de rebre'l dins teu participant en l'eucaristia! A la catequesi de la teva parròquia has après moltes coses d'Ell i també has après moltes pregàries per parlar de tu a tu amb Ell, com un amic parla amb un altre Amic. Dona-li sempre moltes gràcies per aquesta preciosa amistat. Dona-li també moltes gràcies pels catequistes i mossens que t'han ajudat a conèixer Jesús.

Però ja sé que em diràs que encara et manca molt per conèixer, molt per celebrar i viure en aquesta bonica

amistat. Et convido que continuïs coneixent Jesús cada dia millor, perquè els amics de debò segueixen tractant-se durant tota la vida. Anima't, per tant, a continuar participant, junt amb els altres xiquets i xiquetes del teu grup, en la catequesi parroquial de post comunió. Val molt la pena!

T'animo que també continuïs assistint a l'eucaristia que se celebra a la teva parròquia cada diumenge. Ves-hi amb els teus pares, germans i amics. El diumenge és el dia en què els cristians commemorem la Resurrecció de Jesucrist. Ell et continua parlant a través dels textos bíblics que proclamem durant la celebració de l'eucaristia, sobretot a través dels evangelis. I ves també a missa per rebre la comunió, el seu pa de vida, l'aliment que ens nodreix i ens dona la força per créixer i madurar com a bons deixebles de Jesús. En el moment en què rebis la comunió, el Cos de Crist, i responguis "amén", recorda sempre que Jesús no només és "amb" tu sinó que és també "en" tu, dins el més íntim de tu mateix.

Per cert... no deixis de pregar cada dia a Jesús, el teu millor Amic: en lle-

var-te de bon matí, donant-li gràcies pels aliments que menges, i a l'hora d'anar a dormir. La teva amistat amb Jesús creixerà més si parles amb Ell i si l'escoltes cada dia. I quan t'adonis que has fallat en alguna cosa que no està bé, no dubtis a demanar perdó i celebrar el sagrament de la reconciliació. Recorda que el bon papa Francesc acostuma a dir-nos que Déu mai no es cansa de perdonar-nos.

Intenta ser tan bon xiquet, tan bona xiqueta, com ja ho ets, especialment amb els més pobres i necessitats. Comparteix el teu temps i les teves coses amb els qui tenen menys que tu. No oblidis que hi ha més goig en donar que en rebre. Al col·legi si-gues amic/amiga de tothom. Estima molt els teus pares, germans, avis i familiars. Sigues generós i bon col·laborador en tot. I demana-li a Jesús que sigueu una família molt unida i feliç. Saluda de part meua al teu pare i a la teva mare. Ells t'estimen molt.

Quina passada viure la joia de ser cristians, oi que sí? Prega per mi, el teu bisbe. Jo prego per tu, bon xiquet, bona xiqueta, que celebres la Primera Comunió. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Els “llibres històrics” es poden considerar històrics?

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

Tradicionalment, s’han considerat històrics els llibres des de Josuè fins a 2Reis, perquè recullen la història del poble d’Israel des del seu assentament a Canaan fins a l’època de l’exili de Babilònia, més de sis segles d’història. Amb el pas del temps, però, aquesta visió ha estat criticada i fins i tot rebutjada en no encaixar la visió històrica amb què estan escrits amb la ciència històrica actual. Però, tot i que no encaixi, no vol dir que la seva voluntat ni desig no sigui la de recollir i recordar els esdeveniments que van marcar la seva vida. El que és interessant és afrontar quins són els elements clau que en marquen la redacció i que acaben desbordant els propis esdeveniments terrenals, possibilitant-ne una mirada crítica. En el centre dels relats trobem Jahvè que acompanya i guia el seu poble en tot moment. Així, estan escrits des de la fe, arrellats en la història que és on Jahvè es revela, interpel·lant i proclamant la salvació que han “experimentat”. Des de la perspectiva bíblica, la història té un inici i un final, un final amb l’esperança de la trobada plena i definitiva, que en remarca el caràcter escatològic; una història que és història de Salvació, ja que el seu disseny és la salvació i plenitud de l’ésser humà i, tot això, amb un caràcter marcadament profètic. Els profetes, que bateguen i estan presents en cadascun d’aquests llibres, són els qui són capaços de llegir els signes dels temps i entrellucar en els esdeveniments el disseny salvífic d’Aquell que està sempre present, un protagonisme que ha comportat que aquest conjunt de llibres sigui conegut com dels “profetes anteriors”. El seu valor històric, doncs, continua essent fonamental.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

La més petita de les llavors

P. LLUC TORCAL

Monjo de Poblet

Il·lustració: Glòria Monés

Són molts els fragments de l’Evangeli que demostren la passió de Déu per la petitesa... De bon tros, és la petitesa el que atrau i mou el cor de Déu. I és que qui és Infinit, Il·limitat, Immens, Omnipotent, Omniscient i Omnipresent sap perfectament que només la petitesa pot omplir-se del seu amor. El cor petit, el cor humil, el cor buit de si mateix és l’únic capaç de rebre tota la immensitat de la vida de Déu i de la seva plenitud. Per això, per dir-ho metafòricament, quan Déu veu la petitesa en aquest món s’hi abraona per omplir-la i vessar-hi sobretot el seu amor. És així com va fer amb Maria, la seva mare, que va respondre al do de l’amor de Déu, cantant aquell cant que ara és de l’Església: “Ha mirat la meua petitesa.”

En aquest Evangeli, a més, Jesús ens dona una altra pista del perquè Déu mira i estima la petitesa. Amb la paràbola del gra de mostassa, *la més petita de les llavors*, ens fa entendre que precisament allò de més petit és allò de més fecund: *un cop sembrada, es posa a créixer i acaba més gran que totes les hortalisses, amb unes branques tan grosses que els ocells es poden ajocar a la seva ombra*. La petitesa és garantia de fecunditat. No podria ser altrament, ja que tot allò

que està buit de si mateix es converteix per això mateix en receptacle de l’acció de Déu, receptacle sense res més que la plena capacitat de rebre i, per això, de fecundar-se i fecundar al mateix temps. La més petita de les llavors fa néixer un arbre que dona fruits i ombra: sobreabundància de la fecunditat de la presència de Déu en la petitesa.

I potser en aquest context és bo recordar aquella imatge de sant Bernat sobre el buidament de si mateix: em refereixo a la imatge de la font i el canal. El canal, fent passar l’aigua, certament queda buit, però fins i tot de l’aigua que ha deixat passar. La font en canvi, ofereix també aigua com el canal, però la dona quan sobreix, quan plena de l’aigua que vol donar, la vessa per sobreabundància. Font i canal s’han buidat de si mateixos, i fan passar l’aigua per ells mateixos; però el canal queda buit d’aquesta aigua i la font, en canvi, en queda plena. Aquesta és la petitesa que atrau a Déu: la que buidant-se de si mateixa es capaç no només de donar sinó també de quedar plena del seu amor.

Buidem els nostres cors de tot allò que els omple, acollim l’Evangeli de Déu i omplim-nos d’ell per atreure la mirada amorosa de Déu. ■

Diumenge XI de durant l'any

Lectura primera

Ez 17,22-24

Jo faig créixer l'arbre menut

Lectura de la profecia d'Ezequiel

Això diu el Senyor: “També jo prendré un esqueix del brot alterós que corona el cedre, arrencaré un ull tendre de la punta del seu brancatge, i el plantaré visiblement en una muntanya ben alta, en una muntanya de la serralada d'Israel. Estendrà les seves branques, donarà fruit, i es farà un cedre magnífic. Ocells de tota mena s'ajocaran a la seva ombra i viuran en el seu brancatge. Tots els arbres del bosc sabran que jo soc el Senyor. Jo abaixo els arbres alts i faig créixer els menuts, asseco els arbres verds i faig reverdir els secs. Soc jo, el Senyor, qui ho he dit i qui ho farà.”

Evangelí

Mc 4,26-34

La més petita de les llavors acaba més grossa que totes les hortalisses

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, Jesús deia a la

Salm responsorial

91

És bo de lloar l'Altíssim,
de cantar al vostre nom, Senyor,
de proclamar al matí el vostre amor,
i de nit la vostra fidelitat. R.

R. És bo de lloar-vos, Senyor.

Els justos creixeran com les palmeres,
es faran grans com els cedres del Líban;
plantats a la casa del Senyor
creixeran als atris del nostre Déu. R.

Encara donaran fruit a la vellesa,
continuaran plens d'ufana i de vigor,
per proclamar que el Senyor és recte,
que la meua Roca no coneix la injustícia. R.

gent: “Amb el regne de Déu passa com quan un home sembra el gra a la terra. De nit i de dia, mentre ell dorm o està llevat, la llavor germina i creix sense que ell sàpiga com. La terra, tota sola, produeix primer els brins, després les espigues i finalment el blat granat dintre les espigues. Llavors, quan el gra ja és a punt, se'n va a segar-lo, perquè ja ha arribat el temps de la sega.”

Deia també: “A què podem comparar el regne de Déu? Quina parà-

Lectura segona

2Co 5,6-10

Tant ara que som en el cos, com quan en sortirem, no ambicionem res més que ser plaents al Senyor

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, ens sentim molt coratjosos. Sabem que mentre vivim en el cos, vivim com emigrats lluny del Senyor, ja que no podem fer altra cosa sinó creure sense veure'; però ens sentim tan coratjosos, que preferim emigrar del cos per anar a viure amb el Senyor, i no ambicionem res més que ser-li plaents, tant ara que som en el cos com quan en sortirem. Perquè tots nosaltres hem de comparèixer davant el tribunal del Crist, on cadascú ha de rebre el que li correspongui segons el bé o el mal que haurà obrat vivint en el cos.

Al·leluia

*La llavor és la paraula de Déu, el sembrador és el Crist;
tothom qui el troba viurà per sempre.*

bola li escauria? És com un gra de mostassa, la més petita de les llavors, però un cop sembrada, es posa a créixer i acaba més gran que totes les hortalisses, amb unes branques tan grosses que els ocells es poden ajocar a la seva ombra.”

Jesús anunciava el regne de Déu amb moltes paràboles semblants, perquè la gent l'entengués segons les seves disposicions; no els deia res sense paràboles, però en privat ho explicava tot als deixebles. ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 3

Juny

16. DIUMENGE

Diumenge XI de durant l'any, Verd.

Lectures: Ezequiel 17,22-24 / Salm 91 / 2 Corintis 5,6-10 / Marc 4,26-34

SANTORAL: Ferriol, prev. i mr.; Ilpidi, mr.; Quirze i Julita, mr.

17. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 21,1-16 / Salm 5 / Mateu 5,138-42

SANTORAL: Emília Vialar, rel. i fund.; Gregori Barbarigo, b.; beat Pau Buralls, b.; Rainier, mjo.

18. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 21,17-29 / Salm 50 / Mateu 5,43-48

SANTORAL: Ciríac i Paula, mr.; Marc i Marcel·lià, mr.; Marina, vg. i mr.

19. DIMECRES

Fèria, Verd. O bé, **Sant Romuald** (ML), Blanc. Lectures: 2 Reis 2,1.6-14 / Salm 30 / Mateu 6,1-6.16-18

SANTORAL: Aurora, vg. i mr.; Ger-vasi i Protasi, mr.; Juliana Falco-

nieri, rel.; Romuald, ab. i fund.

20. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Siràcida 48,1-15 / Salm 96 / Mateu 6,7-15. A Lleida: **Sant Lluís Gonçaga, rel.** (MO), Blanc

SANTORAL: Florentina, Fulgenci i Isidor, germans; Silveri, p. i mr.

21. DIVENDRES

Sant Lluís Gonçaga, rel. (MO), Blanc.

Lectures: 2 Reis 11,1-4.9-18.20 / Salm 131 / Mateu 6,19-23. A Lleida: **Sant Ramon de Roda, b.** (MO), Blanc
SANTORAL: Adolf, b.; Demètria, vg. i mr.

22. DISSABTE

Del dissabte, Verd. O bé, **Sant Paulí de Nola, b.** (ML), Blanc. O bé, **Sants Joan Fisher, b. i Tomàs More, mr.** (ML), Vermell. O bé, **Memòria de Santa Maria en dissabte** (ML), Blanc.

Lectures: 2 Cròniques 24,17-25 / Salm 88 / Mateu 6,24-34
SANTORAL: beat Innocenci V, p.

El Sant 21 de juny

Ramon de Roda, bisbe

El sant d'avui va néixer a Durban (sud de França) a mitjans del segle XI. Tot i que la seva família el va animar a aventurar-se a la vida militar, ja de molt jove Ramon va decidir entrar al monestir agustí de Sant Antoni de Frèjols. El seu camí va continuar a l'església de Tolosa, d'on va esdevenir-ne prior el 1100. Finalment, la seva fama de just el va portar a ser consagrat com a bisbe de la catedral de Santa Maria de Barbastre, amb el beneplàcit del rei Alfons I. Aquesta regió acabava de ser reconquerida a l'islam, i és per això que el territori encara presentava nombrosos problemes, tant socials com polítics i religiosos.

El nou bisbe va posar en marxa un pla de renovació espiritual

i pastoral, basat en la dignificació del culte i l'ensenyança. El sant, conscient de la necessitat de catequitzar, va ser un gran impulsor de les arts i es va envoltar d'artistes de gran renom. Va fer construir i decorar temples com la catedral de Roda o les esglésies de Sant Climent i Santa Maria de Taüll, entre d'altres. El 1116, a causa d'ambicions territorials, el mateix Alfons I el va expulsar. Sant Ramon i el rei no es van reconciliar fins al 1119, quan Ramon va poder tornar a la seva seu de Roda, tot i que havia estat incorporada a la diòcesi d'Osca. El sant va morir a Osca el 21 de juny del 1126, i les seves restes es van traslladar a la catedral de Roda d'Isàvena, on encara reposen. ■

MN. RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

En un temps en què Europa perd la memòria de la fe, la litúrgia ha d'ocupar un lloc essencial

Una audiència del papa Francesc memorable

El dia 10 de maig el papa Francesc rebia en audiència privada una delegació de professors i alumnes de l'Institut Superior de Litúrgia, recentment constituït en Facultat de Litúrgia i que forma part de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Ens presidia el seu primer *preside*, el P. Gabriel Seguí. Vam veure el papa Francesc entrant a la sala d'audiències, pel seu propi peu i amb moltes dificultats de mobilitat, amb un amable somriure i amb mirada intel·ligent, i ens adreçà un breu parlament. La brevetat del discurs no implicà que no fos dens de contingut. Fou així que entre d'altres coses ens digué: "Us demano, per tant, treballar per fer vida la nostra litúrgia quotidiana, per tal que expressi, discerneixi i nodreixi la relació amb Déu. D'aquesta manera les nostres comunitats seran el tabernacle de Déu entre els homes, que busquen en la seva pregària l'invisible batec del cor de l'Espòs." Paraules que, en boca del Successor de Pere, es revesteixen d'una gran bellesa i profunditat teològica. Després de la benedicció ens saludà personalment.

La trobada amb el Sant Pare fou un reconeixement a la tradició dels estudis litúrgics de casa nostra. En aquest sentit, cal que ens sentim honorats. Al mateix temps és un repte per a la nova Facultat (*ad ins-tar*). Una Facultat de Litúrgia no té només la capacitat d'estudiar la litúrgia, sinó de donar-la mistagògicament, com un servei a la fe del poble de Déu. L'Església sense la litúrgia no seria res. L'Església no únicament dona al món el coneixement de Déu, és més, per la seva celebració litúrgica-sacramental la humanitat entra en comunió amb aquest Déu, manifestat en Crist, Déu i Salvador nostre. I això ho fa a través de la celebració dels sacraments de la fe. En un temps en què Europa perd la memòria de la fe en Crist, la litúrgia no ha d'ocupar

un lloc perifèric o irrellevant, sinó veritablement essencial. Que potser l'Església té quelcom de més gran que oferir al món sinó el Baptisme i l'Eucaristia?

La litúrgia cristiana forma part de la Bona Nova, n'és la font i la plenitud. Sense la litúrgia el cristianisme es perd en formes gnòstiques, de mires purament humanes i no divines. Només per la litúrgia les nostres esglésies locals esdevenen el tabernacle de Déu enmig dels homes. La litúrgia és lloc de trobament de Déu Trinitat amb la humanitat, el lloc on es manifesta la glòria (presència) de Déu enmig del món. La litúrgia no és cosa nostra només, és un do de Déu que cal acollir i celebrar. Una litúrgia que és font d'unitat i, al mateix temps, impuls per a la missió. Aquest és el darrer horitzó dels estudis de la litúrgia. El mateix Papa ens deia, amb tota raó, que "l'home és per a la litúrgia, perquè és per a Déu, però una litúrgia sense la unió amb Déu és una aberració". Ben cert, la litúrgia quan perd el fi sobrenatural es perd a si mateixa i es desfigura.

En aquest any dedicat a l'oració, com a preparació del gran Jubileu del 2025, descobrim la litúrgia eclesial com a expressió de la pregària més alta i celebrem-la amb summa reverència. L'amor a la litúrgia és amor al mateix Senyor que allí es fa present. Amb la certesa de la fe que Crist, principalment en l'Eucaristia, esdevé presència donada per nosaltres. Allí, en l'Eucaristia, neix constantment l'Església. En l'Eucaristia rebem el Cos de Crist i Ell, el Senyor, es fa hoste i pelegrí amb nosaltres.

Desitgem i preguem perquè la trobada amb el Sant Pare Francesc sigui un estímul per a la nostra naixent Facultat de Litúrgia per continuar el seu camí acadèmic i sigui una benedicció per a alumnes i professors. Certament, per a la història de la nova Facultat fou un dia memorable. ■

Vetlla de Pentecosta de la Renovació Carismàtica

La vetlla va ser celebrada per Mn. Joan Sabé.

Més de cent-cinquanta persones, totalment lliurades a l'adoració festiva d'aquesta diada, van invocar, en "l'efusió de l'Esperit", la Tercera Persona de la Santíssima Trinitat, acompanyades pel ben afinat i animós ministeri de música de l'actiu grup del barri de la Bonanova, de Barcelona; enriquit, en aquesta ocasió, pels germans de la Renovació Carismàtica estatutària.

Ben presidits pel curós rector de la parròquia, Mn. Joan Sabé, després dels "sentits" cants inicials, va tenir lloc la imposició de les mans per rebre l'efusió de l'Esperit. L'amor de Déu que consola, omple el cor de pau, rescabulant "ferides", en què, com és costum, diversos fidels caigueren en l'anomenat "descans en l'Esperit".

L'alegria dels cants finals va ser la cloenda de l'engrescadora, sincera i esperada retrobada. ■

JOSEP NADAL I MIR

Dissabte 18 de maig, a les vuit del vespre, alguns membres del grup d'Igualada d'aquest "corrent de gràcia" van participar en la Vetlla de Pentecosta a la parròquia de Santa Tecla del barri de les Corts, de Barcelona. Juntament amb altres carismàtics d'arreu de Catalunya, van lloar el Senyor, amb cants i pregàries, aquest preludi de la "Festa de les Festes" de la Renovació Carismàtica.

Els participants van lloar el Senyor amb cants i pregàries.

Club Nous Amics LLUMS DE NADAL A LA TOSCANA

Del 9 al 13 de desembre del 2024, viu l'experiència dels tradicionals mercats nadalencs

**No et quedis sense plaça
i reserva ja amb els preus especials
per als membres del Club Nous Amics!**

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Apunta't amb preus
especials per als membres del Club Nous Amics*.
Per a més informació: info@rtcultural.com
i al tel. **93 122 67 00**

Cartes

Tutejar Déu?

Evidentment! En un apartat de l'entrevista publicada al número 2311 (21 de gener del 2024) de *Catalunya Cristiana* hi vaig poder explicar molt breument per què en la Bíblia Catalana Interconfessional, igual que en totes les versions catalanes antigues i en part de les modernes, s'hi fa servir el tu (per exemple, en els salms) per adreçar-se a Déu. Tenint en compte la importància del tema, voldria remetre els lectors a un article extens, on es justifica àmpliament la conveniència d'adreçar-se a Déu no sols en la pregària privada, sinó també en la litúrgica amb el tractament de tu; es titula *Tutejar Déu?* i es pot descarregar d'internet amb l'enllaç <<https://www.casanellas.cat/ftp-micro/CasanellasPere-TutejarDeu-Parts1i2.pdf>>.

En l'espai que se'm concedeix aquí, només puc dir que totes les altres llengües que he pogut analitzar en aquest aspecte, romàniques i altres europees, que tenen un tractament equivalent al català vós, fan servir el tu tant en les versions bíbliques com en la litúrgia per adreçar-se a Déu (l'única que almenys fins fa pocs anys feia servir, només en la litúrgia, el vós era el portuguès).

Si depengués de nosaltres mateixos, semblaria lògic que triéssim un tractament de màxim respecte per adreçar-nos al Tot Altre, al qui es troba infinitament per sobre de nosaltres en tot el que és bo i positiu. Però és que, segons creiem els cristi-

ans, Déu mateix ha pres la iniciativa i ens ha ensenyat a adreçar-nos a ell com a pare (Mt 6,9 = Lc 11,2); no sols com a pare, sinó com a *abbà* (Rm 8,15; Ga 4,6), com feia Jesús mateix (Mc 14,36), mot arameu que expressava una gran intimitat filial, a semblança dels mots papa/papà, poc usats en català, però vius en altres llengües veïnes com el castellà o francès. En aquests moments en què queden tan poques persones que s'adrecin als seus pares amb el tractament de vós, em sembla inexplicable que en la litúrgia s'imposi als fidels un tractament més distant que el que usen amb els propis pares, amb els fills o amb la seva parella.

PERE CASANELLAS I BASSOLS

Estat de dret i capitalisme

Fins a quin punt el capitalisme és incapaç de posar-se límits a si mateix? Fins a quin punt, i per aquest mateix motiu, és incompatible amb el dret i amb aquesta combinació de democràcia i dret que anomenem "estat de dret"?

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Recordant Gaspar Bustos

Ha mort a la diòcesi de Còrdova el sacerdot Gaspar Bustos Álvarez, el qual ha dedicat la vida a la formació dels futurs sacerdots, primer al Seminari Menor de Nostra Senyora dels Àngels, a Hornachuelos, i després al Seminari Major de Sant Pelagi, de Còrdova. Durant molts anys ha estat delegat diocesà del clergat cordovès.

Gaspar Bustos ha destacat especialment per les seves trobades constants amb joves que cerquen "camins de Déu" per a les seves vides, així com a la predicació d'exercicis espirituals. La senzillesa de la seva paraula, la clarividència del seu testimoni i, sobretot, haver dedicat completament la vida al món de les vocacions i dels seminaristes amb entrega generosa, han marcat els seus passos sacerdotals.

Va ser un enamorat de la vida de sant Joan d'Àvila, l'esperit del qual sempre va difondre, impregnant la formació dels seus seminaristes. Va ser consiliari de l'Adoració Nocturna, visitador apostòlic de les religioses Serventes de l'Església i director de la Casa sacerdotal.

El bisbe de la diòcesi, Demetrio Fernández, es va fer ressò al funeral de la tasca d'aquest sacerdot cordovès, posant en relleu principalment la seva entrega al món vocacional dels seminaristes.

No és fàcil el moment que viu l'Església pel que fa a les vocacions sacerdotals i als seminaris diocesans. La crisi es prolonga any rere any. Per això, és tan important la tasca dels sacerdots que es dediquen al món de les vocacions i a la formació de futurs sacerdots. Ha estat i és el papa Francesc el qui posa el seu màxim interès, amb enfocaments i normatives noves, als seminaris i en la formació dels seminaristes.

ANTONIO GIL
 Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
 • LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
 c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Quan les pinzellades tornen a lluir

Restauració de les pintures murals de la capella del Claustre de la parròquia barcelonina de Sant Agustí

MAC

Fotos: Agustí Codinach
Barcelona

La iniciativa és fruit d'un conveni entre l'arquebisbat de Barcelona i l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya

Una obra restaurada ens produeix una gran satisfacció. Nosaltres no som creadors. Quan constatem que hem pogut consolidar una obra ja iniciada, sentim que hem tornat a donar-li vida. La percepció que en tenim és com si fóssim una mena de 'metges'", explica la conservadora-restauradora Eva Guiteras, professora de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya (ESCRBCC).

Gràcies al conveni signat entre el Secretariat Diocesà de Patrimoni Cultural de l'arquebisbat de Barcelona i l'ESCRBCC, des de l'any 2021 s'està duent a terme la restauració de les pintures murals de la capella del Claustre de la parròquia de

Sant Agustí, a Barcelona. Aquestes pintures de l'artista lleidatà Antoni Gorgues, realitzades entre el 1952 i el 1961, es trobaven en unes condicions molt precàries.

"Les pintures —informa l'Eva— tenen moltes sals, a causa de les humitats, provocades per filtracions. El que estem fent és treure aquestes sals, netejar la capa pictòrica (molt bruta de fum, pols...), posar morter en aquelles zones on falti i reintegrar-les de manera pictòrica." I afegeix: "Les sals provoquen que la capa pictòrica perdi adhesió al mur i, conseqüentment, fa saltar la pintura. Calia actuar amb immediatesa perquè aquestes alteracions fan que el deteriorament de les pintures sigui progressiu."

Eva Guiteras, durant la seva intervenció restauradora.

la capella i, amb tota probabilitat, l'any vinent restaurarem la cúpula”.

L'Eva compta amb la col·laboració de sis alumnes de tercer curs de l'ESCRBCC, concretament del l'assignatura Teoria i pràctica de la conservació i restauració de béns pictòrics. “Els alumnes han de palesar un alt interès per tot el que envolta el món de l'art, així com una delicadesa i exquisidesa per dedicar-s'hi. És cabdal recuperar el patrimoni artístic perquè és la nostra història, el que conforma la nostra identitat”, afirma.

L'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya, que té la seu al carrer d'Aiguablava, 109-113 (Barcelona), va néixer l'any 1991, per voluntat de la Generalitat de Catalunya, com a conseqüència de l'evolució del sector de la conservació i la restauració davant dels avenços científics i tecnològics i de la necessitat d'aconseguir professionals altament qualificats. Els estudiants combinen la seva formació acadèmica amb la pràctica professional.

“L'escola ensenya als alumnes a valorar tot el tema de l'art des d'un punt de vista interdisciplinari: químic, artístic, històric... Per accedir-hi, han de passar una prova de selecció. Tenim alumnes de totes les edats: des de joves de 18 anys, després d'haver cursat el batxillerat, fins a jubilats. L'escola s'estructura en quatre especialitats: béns arqueològics, document gràfic, escultura i pintura”, esmenta Eva Guiteras. ■

Eva Guiteras assenyala que “seguim el criteri de la ‘mínima intervenció’, és a dir, no podem inventar-nos res i anem amb molta cura de no perdre el que tenim. Si falta un rostre, no ens el podem inventar. Ens basem molt en la documentació històrica (essencialment fotogràfica) que tenim per efectuar la nostra tasca restauradora”.

Comenta que “en aquestes pintures murals hi havia hagut, com a mínim, una restauració anterior, però en desconexem la data exacta. Hi hem trobat moltes àrees repintades i zones tapades. És possible que els qui ho executessin no fossin professionals en conservació i restauració”. I posa en relleu que “aviat enllestirem la intervenció dels tres paraments de

Una de les escenes de les pintures té la Mare de Déu com a protagonista.

Divagacions morals i evolutives

Conferència del divulgador filosòfic Enric F. Gel a l'Ateneu Barcelonès

El filòsof Enric F. Gel, durant la seva intervenció a l'Ateneu Barcelonès.

MAC
Barcelona

Pensadors i científics tan cèlebres com Hegel, Kant o Darwin van aparèixer citats al llarg de la conferència *Una evolució sense Déu: un problema per al realisme moral?*, que el filòsof Enric F. Gel va impartir dimarts 4 de juny a l'Ateneu Barcelonès. Creador del canal "Adictos a la Filosofia", Gel compta amb més de 580.000 subscriptors a Youtube, fet que l'ha convertit en un dels principals divulgadors de la filosofia a nivell mundial.

"Els éssers humans posem el que anomenem 'sisè sentit', que podem qualificar-lo com una 'finestra' oberta a la realitat moral, una 'finestra' fal·lible (no exempta d'equivo-

cacions), però també fiable", va comentar el ponent. Una asseveració que va saber entrellçar amb la teoria evolutiva de les espècies, tot partint dels acurats estudis duts a terme per la filòsofa nord-americana Sharon Street.

"La vista —va dir Enric F. Gel—, que ens informa d'una manera encertada de la realitat que ens envolta, també té un origen evolutiu. Per exemple, el sentit visual ens permet veure el depredador, que pot posar en perill la nostra supervivència. Hi ha una referència explícita a la veritat. En canvi, el sentit moral no està connectat amb la veritat."

Segons el conferenciant, les brúixoles que poden orientar-nos en la vida són la filosofia, l'ètica o la reflexió crítica. "Hi ha unes intuïcions morals bàsiques que ens serveixen per construir el pensament ètic. Ara

bé, totes les nostres intuïcions estan 'contaminades' pel seu origen evolutiu", va afirmar.

Davant d'aquesta situació, Gel va proposar dues solucions: rebutjar el realisme moral objectiu (molt complex) o negar la teoria de l'evolució (totalment inviable). Per donar-hi resposta, el filòsof va recórrer a Aristòtil i a les seves sàvies recerques sobre la naturalesa humana i la filosofia ètica.

Enric F. Gel va especular que "si les persones aconseguíssim rebobinar la pel·lícula de l'evolució humana, les intuïcions morals podrien ser ben diferents". Així mateix, va assenyalar, en referència al progrés evolutiu, que "no sempre la societat del futur serà millor que la del passat".

Després de la xerrada, es va establir un fructífer diàleg entre el filòsof i el públic assistent. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Problemes plantejats per les “escombraries espacials”

Wikimages Pixabay

La “brossa espacial” pot representar un greu perill.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Anomenem “escombraries espacials” les restes inútils que han deixat a l’espai que envolta la Terra les missions de coets o artefactes enviats a l’espai per l’home per a investigació científica. És un punt a tenir molt en compte perquè ha augmentat en un nombre tan alt que la possibilitat de xocs amb noves missions humanes s’ha anat fent cada vegada més alta. Expliquem-ho.

El 22 de març passat a la nit es començà a detectar al cel un rastre lluminós molt brillant de trajectòria

rectilínia que, venint de sobrevolar França, recorria la província de Girona i després la de Barcelona fins a acabar al sud de la Comunitat Valenciana. No era un simple estel fugaç. Els estels fugaços, com sabeu, duren molt poc i se sap que són meteorits que han acabat baixant d’òrbita fins a fregar amb l’atmosfera terrestre, que els posa incandescents i brillen, cosa que també fan ara algunes restes dels enginyers humans llençats a l’espai. Què era, doncs, aquest rastre lluminós? Alemanya ha assegurat que havia de ser un satèl·lit dels de la sèrie Elon Musk; per tant, un artefacte humà. Sembla que va acabar desintegrant-se sense produir cap dany notable.

Però això no vol dir que sempre serà així. L’Agència Espacial Europea ha publicat les dades de la situació de les desferres espacials, o sigui, les restes de satèl·lits que ja són inútils. N’hi ha al voltant de 35.150 amb unes 11.500 tones de pes.

Però això només són les escombraries catalogades, no pas el total. Un altre càlcul diu que, a part d’això, hi ha més de 131 milions d’objectes, d’entre 1 mil·límetre i 10 centímetres, orbitant a una mitjana de 36.000 metres d’alçada que es mouen molt ràpid, ja que poden superar set vegades la velocitat d’una bala de pistola. Aquesta “brossa espacial” pot ser també un perill, perquè, com diu José Luis Torres, catedràtic de la Universitat de Màlaga: “Qualsevol tros més gran d’un centímetre és potencialment letal en cas de col·lisió.” Altres científics s’expressen en termes semblants. No es veu possibilitat de netejar l’espai que ens envolta i les agències espacials continuen amb els seus projectes, amb la perspectiva que alguna d’aquestes partícules faci mal. La qüestió no és gens afalagadora.

Nosaltres no podem tampoc fer-hi res, però crec que és interessant saber-ho. ■

GENT DE CASA

Joan Sidera Plana

Flickr / Josep Trepapat Font

El període passat a Vic va ser el més fecund per al pare Sidera.

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiador

El pare Sidera va dedicar tota la vida a la recerca de dades, detalls, fets... de tot allò que fos relatiu a la vida de sant Antoni Maria Claret. Documentalista i arxiver, va arribar a assolir una obra notable i monumental.

Nascut a la Celler, a la Selva, el 8 de març del 1918 en una família cristiana, nombrosíssima, que seguia la devoció predicada pel pare Claret arreu de Catalunya. Dels onze germans,

tres van ser sacerdots claretians i dues, monges carmelites vedrunes.

En complir deu anys, ja era al noviciat de Cervera de la congregació fundada pel sant, i després a Vic. Durant la guerra civil, en què van ser assassinats nombrosos companys seminaristes, va poder passar a l'altra zona i acabar els estudis a Zafra. Va ser ordenat prevere el 21 de juny del 1942 a Badajoz.

Bo i ordenat, va tornar a Catalunya, a Solsona, per completar la seva formació. Des del 1950 va exercir com a professor als Claretians de Barcelona, fins al 1967, que passaria a Cervera i després a Valls. Un curs al Seminari de Tiana i des del 1979 a Vic, on seria superior durant uns anys

i, sobretot, es va cuidar de l'arxiu de la comunitat al santuari, on reposa sant Antoni Maria Claret.

El període passat a Vic va ser el més fecund. Més de trenta anys centrat en la investigació del personatge li permeteren una cronologia i una precisió extraordinàries de detalls i dades sobre la vida del pare Claret.

Als 95 anys, prou delicat, el pare Sidera continuava els seus treballs, però llavors deixà Vic per anar-se'n a viure a la residència de Missioners Fills del Cor de Maria a Barcelona. Allà va morir el 4 de febrer del 2018, quan li mancava un mes per complir el centenari, i era prop dels setanta-sis anys de sacerdot i vuitanta-quatre com a claretià. ■

KRYSZTOF DYREK

Elegir y amar a Jesús
Editorial Mensajero, 2024,
280 pàg.

Aquest llibre ofereix eines pràctiques per al discerniment espiritual i per a la integració de la fe en la vida quotidiana. Una invitació a la transformació profunda mitjançant els Exercicis Espirituals de sant Ignasi.

JOËL GUIBERT

La Providencia
Editorial San Pablo, 2024,
302 pàg.

Segons aquest assaig, la Providència podem llegir-la a la natura, a les Escripures i, sobretot, en Jesús, que és encarnació de la Providència i model perfecte de l'abandonament en les mans de Déu.

CATERINA VALRIU LLINÀS

29 rondalles maravillosas de Mallorca
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2024, 224 pàg.

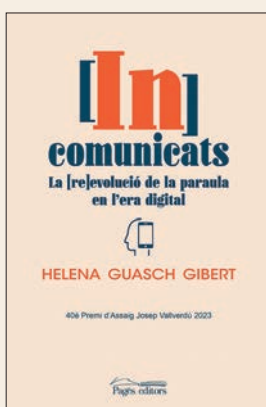
En aquestes rondalles hi ha encants, gegants i dracs, herois, agressors malèfics, boscúries misterioses... Velles històries vertebradores del nostre imaginari més pregon, que encara avui ens interpel·len i ens fascinen.

AMADEU CARBÓ I MARTORELL

La nit de Sant Joan
Edicions Morera, 2024, 120 pàg.

Aquest treball del folklorista Amadeu Carbó vol contribuir a preservar, donar a conèixer i interpretar les formes tradicionals, i alhora contemporànies, de celebrar la nit de Sant Joan, una festa arrelada i viva arreu del país.

HELENA GUASCH GIBERT

[In]comunicats
Pagès Editors, 2024, 212 pàg.

Una reflexió sobre la [re]evolució del llenguatge humà que es viu actualment, en un món que ja no coneix la paraula i la comunicació sense els entorns digitals. Amés, planteja algunes preguntes sobre un futur que ja és present.

MARTA TORRES

Goya y Beethoven
La Esfera de los Libros, 2024, 328 pàg.

Una escurpolsa recerca en què s'han analitzat els fascinants paral·lelismes entre Goya i Beethoven, fins i tot més enllà de la seva mort: les conseqüències en ells de la seva sortida i de la Revolució francesa...

CRÍTICA DE TEATRE

Abans de parlar, pensa

ANDREU SOTORRA
andreusotorra@gmail.com

Una de les actrius de l'espectacle en una caracterització de les moltes que la companyia fa amb aires brossians.

Bona part dels gags, accions i reivindicacions que es fan en la trama de *Divina de la mort* parteixen, diuen les seves autores —que són majoria dins de la companyia—, d'experiències reals i viscudes en pròpia pell. L'humor, però, és una bona fórmula per marcar una certa distància amb l'agror de segons quina experiència viscuda.

I això és el que fa la companyia Fac-òF, que ara repesca aquest espectacle estrenat fa dos anys: emparar-se en l'humor sense deixar de partir de la tradició teatral amb escenes totalment d'aire brossià, però amb menys silencis i més paraules i adaptades als nous temps.

En clau de cabaret, els espectadors assisteixen a les trifulgues d'atabalades noies de casa, vestides amb barnús o amb bata de fer feines, intentant seguir fil per randa alguns dels consells més estrambòtics que escolten o llegeixen per mantenir el cutis fi o conservar la bellesa de la presumpta eterna joventut.

És especialment remarcable el gag de l'home-nino, congelat com un robot i capaç de respondre amb frases de manual, quan se li prem el botó de l'altaveu, objecte de valor que s'emporten a casa les noies que l'envolten, com si fos un exemplar de nines de Casa Malé, de les Drim,

de les Nancys, de les Reborn, de les Barbies o una cotitzada Peppa Pig, més ben dit, en aquest cas, "Peppo" Pig.

Amb això ja s'ha vist que la companyia no és només femenina, perquè l'actor Marc Arias hi fa tots els papers de l'auca, des d'aquest home robot fins a intervenir en alguns dels gags col·lectius femenins —el moviment i la dansa no hi falten— i també amb fugaces intervencions musicals amb guitarra per permetre que la resta de la companyia pugui fer front als canvis de caracterització.

També potser per això, la troupe de la Fac-òF, en un moment de la representació, rep un convidat o una convidada de la platea prèviament avisat o avisada, que en aquesta funció va ser l'actriu i cantant Laura Aubert, armada amb violoncel, i que, abans de la seva interpretació musical, recita algunes de les frases reals que ha escoltat o s'ha sentit dir al llarg de la seva trajectòria professional: "Que prima que estàs", "Ets massa alta", "Ets més guapa que a la tele!", "Que fas dieta?", "Que vas al gimnàs?", "T'has aprimat?", "T'has engreixat?"... I així, amb un recital de fins a gairebé una cinquantena de floretes similars. Moralitat final que vol transmetre la companyia: "Abans de parlar, pensa." ■

AMB BON HUMOR

"DIVINA DE LA MORT"

DRAMATÚRGIA: Companyia Fac-òF

INTÈRPRETS: Marc Arias, Julia Calzada, Joana Castellano, Gisela Guitart i Paula Segura

FIGURINISME: Aleix Garcia

DIRECCIÓ: Juanjo Cuesta

El Maldà, Barcelona.

Fins al 28 de juny

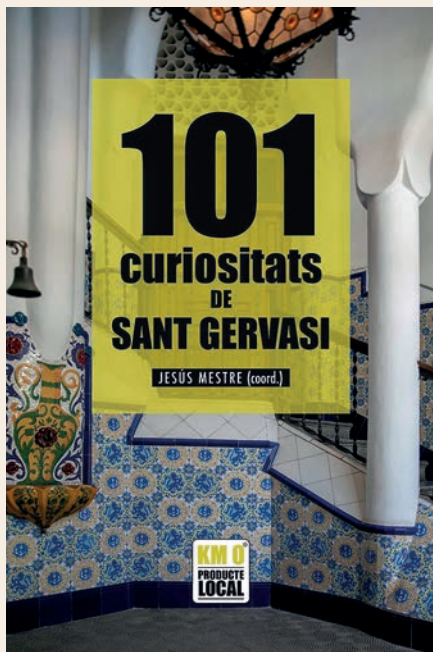
CRÍTICA LITERÀRIA

La identitat de Sant Gervasi de Cassoles —

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Caputxí

JESÚS MESTRE (COORD.)

101 curiositats de Sant Gervasi
Editorial Efadós 2022, 351 pàg.

Jesús Mestre, conegut especialista d'història local, ha publicat aquesta acurada harmonització d'un centenar d'articles d'història i curiositats diverses sobre l'antiga vila barcelonina de Sant Gervasi de Cassoles; uns articles molt ben elaborats de la mà d'experts estudiosos dels barris del Galvany, el Farró i el Putxet. Aquests indrets barcelonins havien format part de l'antic nucli urbà de Sant Gervasi que, ara fa 125 anys, constituïen un petit municipi independent de Barcelona, que comptava amb personalitat pròpia des del 1727, però que arrelava en una llarga tradició històrica que es remunta a la llunyana presència dels grups d'ibers als turons del Putxet i de Monterols.

Cal assenyalar que en els anys de la represa de la vida religiosa, durant la restauració alfonsina, la vila de Sant Gervasi, a semblança de la de Sarrià, atesa la proximitat de totes dues a Barcelona, durant la segona meitat del segle XIX, va acollir un gran nombre de comunitats religioses. A més, comptava amb prestigiosos col·legis ubicats en edificis de gran personalitat i bellesa arquitectònica com, per exemple, el col·legi de les Teresianes (obra d'Antoni Gaudí), el de Jesús-Maria (d'Enric Sagnier), el de les Escoles Pies (de l'arquitecte Eduard Mercadé) i el de La Salle-Bonanova. Aquest darrer era un impressionant edifici projectat per Ignasi Romaña, que va seguir el model arquitectònic de les grans escoles privades angleses i que disposà d'una important biblioteca, laboratoris, museus de mineralogia i zoologia, jardí botànic i àdhuc comptà amb un gran herbari integrat per més de 75.000 plantes que, molt pacientment i esforçadament, aplegà el reconegut científic lasal·lià germà Sennen.

La vila de Sant Gervasi fou també lloc de residència, o bé d'estiueig, de famílies benestants que contribuïren a urbanitzar un espai que, inicialment, era una alternança de bosc i conreu. Aquesta publicació d'història local ajudarà enormement a potenciar la identitat pròpia de Sant Gervasi. ■

UN NOU LLINDAR

Sembrar bé i confiar

Quan se'ns fa saber que la llavor sembrada "germina i creix sense que se sàpiga com", és quan hem de recórrer a la confiança que algú intervén en el seu resultat. Aquesta

llavor és la Paraula de Déu que fecunda la terra i fa germinar tot el que hi ha sembrat. Referit a la missió de l'Església es tracta de "fecundar i fermentar la societat amb l'Evangeli". En tot això hi ha un missatge important que hem d'acollir i que ens fa veure que el treball de la sembra és fonamental sempre, com també ho és l'anunci de l'Evangeli i tota obra d'evangelització.

Som cridats a evangelitzar en tota ocasió, sigui de forma silenciosa o de forma explícita, amb el testimoni i amb la paraula, sempre amb la convicció que qui fa créixer la llavor i desenvolupar-se és Déu. Tenim el testimoni de sant Pau que ho precisa molt bé: "Jo vaig plantar, Apol·ló va regar, però Déu es qui us ha fet créixer.

Aquí no compten per a res ni el qui planta ni el qui rega, sinó Déu que us fa créixer..., nosaltres treballem en l'obra de Déu, i vosaltres sou el seu conreu, l'edifici construït per Ell" (1Co 3,6-9).

"La veritable novetat", diu el papa Francesc, "és la que Déu mateix misteriosament vol produir, la que Ell inspira, la que Ell provoca, la que Ell orienta i acompanya de mil maneres. En tota la vida de l'Església ha de manifestar-se sempre que la iniciativa és de Déu, que 'Ell ens ha estimat primer' (1Jn 4,19) i que 'és Déu qui fa créixer' (1Co 3,7).

Aquesta convicció ens permet conservar l'alegria enmig d'una tasca tan exigent i desafiadora que pren la nostra vida del tot.

Ens ho demana tot, però al mateix temps ens ho ofereix tot" (EG 12). Cada dia podem sembrar molt i bé. Aprofitem-ho!

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro

Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat

Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Xavier Abel, Pilarín Bayés, Pilar Casals,
Teresa Casillas, Ángeles Conde, Juanjo
Fernández, Bernat Folcrà, Antonio Gil,
Ignasi Miranda, Josep Miró i Ardèvol, Glòria
Monés, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Joan
Pallarès-Personat, Eulàlia Prat, Miquel
Àngel Pulido, Quique, Valentí Serra, Rafael
Serra, Lluís Solà, Andreu Sotorra, Sebastià
Taltavull, Lluç Torcal

**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-
cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon
industrial El Cementiri. Tel. 938 788
403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Diffusió controlada per

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona**BETÀNIA**

El **diumenge 16 de juny**, de 10.00 a
17.30, recés dirigit per fra Francesc
Sánchez, *o.f.m.cap.*, *Movido por vuestro
corazón. Cristo, amor y Servicio, tú haz
lo mismo* a la casa de Betània (c/ Bo-
navista, 37 - Cornellà de Llobregat).
Informació: tel. 933 751 102.

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **diumenge 16 de juny**, a les 17.00,
concert del cor Diaula (taquilla inver-
sa); el **dissabte 29**, a les 20.30, concert
Belsospiro una mirada a la música. Dona-
tiu mínim: 5 euros (c/ Consell de Cent,
293 - Barcelona).

NUESTROS PEQUEÑOS HERMANOS

El **dimecres 19 de juny**, a les 20.30, so-
par solidari *Bcn, Junts per Haití* al Metric
de Barcelona, a benefici de l'Hospital
Pediàtric Infantil St. Damien. Infor-
mació: tel. 934 342 029.

FORMACIÓ

El **dijous 20 de juny**, a les 20.00, con-
ferència de Sílvia Coll-Vinent *El Fran-
cisc d'Assís de Chesterton* al convent dels
Caputxins de Pompeia (av. Diagonal,
450 - Barcelona).

"LECTIO" DIVINA

El **dijous 20 de juny**, a les 20.45, adora-
ció amb *lectio* divina a la parròquia de la
Mare de Déu de la Medalla Miraculosa
de Barcelona.

ESPAI DE SILENCI I ORACIÓ

El **dissabte 22 de juny**, a les 10.30, es-
pai de pregària personal al Casal Don
Bosco de Martí Codolar. Més informa-
ció: tel. 616 947 158.

**MONESTIR DE SANT PERE DE LES
PUEL·LES**

Del **divendres 12 de juliol al diumenge
21**, recés de camí de contemplació per
a persones ja iniciades amb Glòria An-
drés i Rosa Suriñach seguint el mèto-
de de Franz Jalics (activitatspuelles@
gmail.com).

Girona**JORNADA VERDAGUERIANA**

El **diumenge 16 de juny**, a les 13.00, al
santuari de la Mare de Déu del Mont,
missa amb l'acompanyament de Jordi

Lara a l'orgue; ofrena floral a Mn. Cin-
to; dinar de germanor i representació
de l'obra *Verdaguer al santuari de la Mare
de Déu del Mont*.

CATALONIA SACRA

El **dissabte 22 de juny**, a les 12.00, vi-
sita guiada *El cel de Sant Pere de Figueres*
amb guies municipals. Reserves: tel.
693 720 202.

Lleida**PATRIMONI**

Jornades divulgatives organitzades per
la Unitat Pastoral Sant Joan-El Carme
de Lleida: el **dissabte 22 de juny**, visi-
ta guiada a l'església de Sant Joan; el
dissabte 13 de juliol, a l'església del
Carme. La visita començarà a les 10.00
i després continuarà al Museu de Llei-
da. Inscripcions: WhatsApp, 662 196
388 o upcarmesantjoan@gmail.com.

Sant Feliu de Llobregat**FORMACIÓ I DIÀLEG**

El **dilluns 17 de juny**, a les 21.00, ses-
sió *Som nosaltres els últims cristians?* amb
Carles Cahuana a la sala parroquial Mn.
Joan Vinyeta de Vilafranca del Penedès.

CATEDRAL

El **divendres 21 de juny**, a les 20.00,
concert de l'escolania de Montserrat.
Donatiu a favor de Càritas.

Solsona**SANTUARI DEL MIRACLE**

El **cap de setmana del 21 al 23 de juny**,
audició musical *Richard Wagner, el geni
controvertit* a càrrec de Xavier Chavarria
(tel. 973 291 699).

Vic**MUSEU EPISCOPAL DE VIC**

El **dimarts 18 de juny**, a les 18.30, pre-
sentació del llibre *Esperit de trementina*
de Lluís Llord.

**PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL
PAPA**

Perquè els migrants que fugen de les
guerres o de la fam trobin acceptació i
oportunitats de vida als països d'aco-
llida

“Vull fer propers a tothom els secrets mil·lenaris per a una relació sana i feliç”

MAC

Juanjo Fernández Sola és professor, escriptor i conferenciant. És el creador de DIBUPA (DIVulga-ció educativa amb diBUixos i PAraules que ajuden) i autor dels llibres *La pregària de la porta*, *Contes del mestre aZENyat per a educadors* i *7 super poders de la felicitat*, tots editats per Claret. Acaba de publicar un nou volum, *La vida en parella pot ser una meravella*, també sota el segell editorial de Claret.

Quin és el propòsit principal del llibre?

Fer propers a tothom els secrets mil·lenaris per a una relació sana i feliç. Paciència, confiança, amabilitat, alegria, humilitat, generositat, passió... són alguns d'aquests secrets que intento desenvolupar en el llibre, amb reflexions, experiències, anècdotes i dibuixos inspiradors. En definitiva, el que m'agradaria és que les parelles descobrissin que hi ha moltes situacions quotidianes que poden fer malbé la relació quan, en realitat, no són tan importants, i poden ser superades si apliquem aquests secrets, perquè la vida en parella... sigui una meravella!

Com s'estructura el volum?

El nucli del llibre segueix la divisió de 1Co 13,4-7 en tretze apartats que fa el papa Francesc al capítol 4 de la seva exhortació apostòlica *Amoris laetitia*. Cada un dels apartats desenvolupa, amb diferents extensions, les diverses actituds i valors que ens poden ajudar en la relació de parella (i, de fet, algunes actituds també són molt útils per a les relacions en l'àmbit laboral... o d'una comunitat religiosa!). A més, també hi ha uns “Deures d'Amor”, uns exercicis que es poden completar en el mateix llibre per consolidar totes i cadascuna de les actituds.

Hi trobem molts dibuixos. Les il·lustracions ajuden a fer més entenedores les idees?

El que jo faig és *Visual Thinking*, pensament visual, imatges que intenten ser molt expressives... i que són molt senzilles (aprofito per dir que tothom pot fer-les, si sap fer un punt, una línia,

un quadrat, un triangle, un cercle i un gargot). En tot el llibre són importants, però en l'apartat “Deures d'Amor” encara més, perquè cada imatge és alhora una pauta-pista per fer l'exercici (un iceberg, un diamant, un avió de paper, una copa...). Perquè això és el *Visual Thinking*: Idees que generen dibuixos, dibuixos que generen idees.

Per què representes la parella amb dos cors?

No és per casualitat que hagi representat la parella amb dos cors. No he dibuixat homes i dones perquè crec que no soc ningú per limitar les parelles i encara menys per limitar l'amor. Sant Pau no ho fa, així que jo, encara menys! Per tant, els cors poden ser homes i dones, joves i grans, i de totes les races i condicions.

RÀDIO ESTEL

NOVA TEMPORADA, AMB MÉS CONTINGUTS SOCIALS I RELIGIOSOS

ESCOLTANT, SENTIRÀS!

WWW.RADIOESTEL.CAT